

Ilanngussaq 2**Tapiliussatut tusarniaaneq, tusarniaanermut akissutitut allakkiaq**

Piffissami 19. august 2016-imiit 9. september 2016-imut tapiliussatut tusarniaanermut akissutitut allannguutissatullu siunnersuutit tulliuuttuni suliarineqarput. Tusarniaanermut akissutitut tamakkerlugit saqqummiunneqarnerat attuumassuteqarfigisaannullu tunngatillugit akineqarnerat erseqqissaatigineqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuummut tulliuuttut oqaaseqaateqarput:

1) Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut taper-sersuivoq.

2) Inuit Pisinnaatitaaffiit Ingerlatsivik

Inuit Pisinnaatitaaffiit ingerlatsivik aggustip 19-iani e-mail-ikkut Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Inunnik Isumaginninnermut aamma Eqqartuussiveqarnermut Naalakkersuisoqarfimmiit meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut tunngatillugu tapiliussatut tusarniaanermik tigusaqarpoq.

Ingerlatsiviup ulloq 29. juni 2016 aallaqqaataani inatsisissatut siunnersuutit tusarniaassutigineqarnera akissuteqarfigaa. Naalakkersuisoqarfiup tapiliussatut tusarniaanerup ilaatut tusarniaanermut akissutitut nalunaarusiaq saqqummiuppaa, tassanilu Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanerminut akissutit tigusimasani suliarai, aamma ingerlatsiviup akissutaa.

Tusarniaanermut akissutitut nalunaarusiaq innersuussutigalugu ingerlatsivik imatut oqaaseqaateqarlunilu inassuteqaateqarpoq:

Siunnersuusiap suliareqqitap ilusaa pitsannguuteqarsimavoq. Ingerlatsiviup inassuteqaataani arlalinnik naalakkersuisoqarfiup ilanngussisimanera ingerlatsiviup iluarilluinnarpaa.

Meeqqap angajoqqaaminut attaveqarsinnaatitaaneranut tunngatillugu ingerlatsiviup malugaa, meeqqap qitiulluinnartumik pisinnaatitaaffeqarnera tassani pineqartoq, Meeqqammi pillugit Isumaqatigiisummit illersugaanermik saniatigut, Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi artikel 8-mit aammattaaq illersugaammata. Pisinnaatitaaffiup taassuma ersarilluinnartumik inatsimmi takuneqarsinnaanera ingerlatsiviup pingaarutilittut isigaa, akuerineqarnermimi kingorna meeqqat pisinnaatitaaffiit suliaqarnermi inatsisitut pingaarnertut isikkoqalersussaammat.

Meeqqap angajoqqaaminut attaveqarsinnaatitaanerata inatsimmi ersarilluinnartumik allasimasariaqarnera pillugu ingerlatsiviup inassuteqaatini aalajangiusimavaa.

Akissut: Meeqqat Pisinnaatitaaffiinik Inatsisartut inatsisissaattut suliaqarnermut atatillugu meeqqap angajoqqaanik attaveqarsinnaatitaanera ilanngunniarneqassaaq.

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliap siunnersuut naapertorlugu suliassaraa, meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit angerlartinneqarnissaa pillugu sulianni oqaaseqaateqarnissaq. Ataatsimiitsitaliap suliassaa meeqqamut annertoqisumik pingaaruteqarpoq. Ingerlatsivik isumaqarpoq meeqqap inatsisitigut inissisimanagera ajorseriassasoq ataatsimiitsitaliap suliamik sularinninnissaanut piffissanik aalajangersaasoqanngippat.

Piffissanik aalajangersaasoqarnerani pissutsit tusarniaanernut akissutinut nalunaarusiani naalackersuisoqarfiup erseqqissagai, pisariaqartumik eqqarsaatigineqarsinnaasut ingerlatsiviup maluginiarpaa (pingaartumik ataatsimiitsitaliaagallartumik eqqartuisoqarnerani aammalu suliamik paasissutissiinerup piffissartornarsinnaanera pillugu). Eqqarsaatigineqartariaqartut tamakku ilanngunneqarnissaannut meeqqat pisinnaatitaaffiinik suliaqarnerup iluani Kalaallit Nunaata isumaqatigiissutinut tunngatillugu pisussaaffeqarnera eqqaamaneqartariaqarpoq.

Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliap suliassanik sularinnittarneranut piffissanik aalajangersaanerit inatsimmi toqqaannartumik aalajangersaavigineqarnissaannut tunngasut pillugit ingerlatsiviup inassuteqaatini aalajangiusimavaa.

Akissut: § 53, imm. 3-tut nutaatut allassimasussanngorlugu tusaatissatut tiguneqarpoq.

Nalunaartussaataanerup misilinneqarsinnaanerullu annertusineqarnerisigut Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfiup naleqqutinngitsumik suliackersorneqarnissaanik Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai, ingerlatsiviup maluginiarpai. Ingerlatsiviup ajornartorsiut ilisimavaa aammalu suliaqarfimmi sulianut piffissat atorineqartut appartinneqarnissaat siunertaralugu iliuuseqartoqarnissaanik siornatigut inassuteqaateqarsimalluni.¹ Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmi pingaartumik nutserisoqarniarnikkut ajornartorsiuteqarneq pisutigalugu suliarnik sularinninnerit sivitsorunneqarsinnaasarnerat, ingerlatsiviup aammattaq ilisimavaa.²

Innuttaasut sullinneqarnerminnik naammagittaalliuutaasa inatsisinullu tunngasunik naammagittaalliuutaasa akuleriissinneqarnissaannik ammaassinissamik Naalackersuisoqarfiup kissaatiginninnginnera, ingerlatsiviup taamatuttaaq maluginiarpaa.

Inuilli kommunalbestyrelsip suliarnik sularinnittarnerannik pingaarutilimmik ilisimasaqarsinnaasut Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmut nalunaartarsinnaanissaat ingerlatsiviup pingaarutilittut isigaa.

¹ Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii – Killiffimmik nalunaarusiaq 2014, qupp. 54, uani takuneqarsinnaasoq: http://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/dokumenter/udgivelser/groenland_pdf_dk.pdf

² Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfiup Ukiuoorutsumik nalunaarutaa 2014, qupp. 8.

Nakkutilliineq sunniuteqarnerpaasussaq Isumaginninnermi Naammagittaalliortarfimmik anikinnerpaamik suliakkersuutaasussaq qulakkeerniarlugu ingerlatsiviup inassutigaa, sulisut naammagittaalliortarfimmut saaffiginnissinnaanngornerannik aalajangersagaq inatsimmut ilanngunneqassasoq, sulisut taakku tunngavissaqarsorippassuk kommunalbestyrelse meeqqamut ajunnginnerpaasussaq naapertorlugu suliassaminni alloriarnernik pisariaqartinneqartunik aalajangersaasimanngitsut, aammalu naammagittaalliortarfik taamatut pisoqaraangat suliap qaqeqqinneqarnissaanut tunngavissaqarnersoq nalilersuisinnaanissaannik imalimik.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq. Pisorta qarfiit meeqqat pillugit sulianik, assersuutigalugu suliarinnissimanninnernik imaluunniit pitsaanngitsumik suliarinnittoqarsimaneranik pingaarutilinnik ilisimasallit, ilisimasaminnik tamatumingga Nakkutilliisoqarfimmut isumakulunnartoqarneranik allakkiakkut ingerlatitseqqissinnaaneq periarfissaraat.

3) Kalaallit Nunaanni Politiit

Naalakkersuisoqarfiup mailianut 19. august 2016-imeersumut (Nanoq ID 3300814, suliap normua. 2016-8524) innersuussillunga nalunaarutigisinnaavara siunnersuummut aqqis-suuteqqitamut imatut oqaaseqaatissaqarama:

§ 24-mut aamma § 25-mut tunngatillugu oqaaseq pisussaaffeqarnek maanna atorneqalerpoq. Paasinninnera naapertorlugu “akisussaaffeqarnek pillugu oqaloqatigiinnermut” atatillugu pisussaaffiit malinneqannginnerat sunik kinguneqarsinnaanersoq isummerfigineqartariaqarpoq.

Akissut: §§-ini 24-mi aamma 25-mi aalajangersakkat meeqqat angajoqqaavisalu pisinnaati-taaffiisa inatsisip aalajangersagaanut ilanngunneqarnerinut ataqatigiittutut isigineqassapput. Pisinnaatitaaffeqarnerit assigaat akisussaaffeqarnek, tamannalu aamma atuuppoq meeqqat ukioqhortussusaat inerisimassusaallu eqqarsaatigalugit. Meeqqap akisussaaffeqarnera § 25 aallaavigalugu meeqqamut oqaatigineqarsinnaassaaq. Soorlumi aamma angajoqqaat akisussaaffeqarnerat § 24-mi oqaatigineqarsinnaassasoq.

Meeraq angajoqqaalluunniit akisussaaffeqarnerminnik tigusisinnaangippata tigusiumanngippataluunniit, meeqqap atugai ajornartorsiutaaluunniit § 24 naapertorlugu angajoqqaanik oqaloqatiginninnermik imaluunniit § 25 naapertorlugu meeqqamik oqaloqatiginninnermik kinguneqartitsisut suliarineqassapput § 46 naapertorlugu iliuusissanut pilersaarusiornikkut, tassanilu isummerfigineqassaaq meeraq qanoq iliorluni pitsaanerpaamik ikiorneqassanersoq.

§ 28-mi aalajangersagaq tassanngaannartumik inissiigallarnertut paasivara, ass. 14-inik ukiulimmut toqutsisimasumut imaluunniit pinngitsaaliisimasumut inissiigallarnertut. Tassunga atasumik erseqqissaatigineqartariaqarpoq, inissiineq – imaluunniit inunnik isumaginnittoqarfimmit inissiinissap tungaanut tassanngaannartumik iliuseqarallarneq, pisut aallaavigalugit maannakkorpiaq pisassasut, taamaalillutik inunnik isumaginnittoqarfiup pi-umasaqarnerata kingorna politiit isertitsisarfiit inissiiffigigallakkatut atorneqarsinnaanerat pin-

ngitsoortinneqarsinnaalersillugu, assersuutigalugu aqqaneq marlunnik ukiulimmut aala-koortumut.

Akissut: Tassangaannartumik iliuuseqarallarneq assersuutigineqartoq § 27 aamma § 28 malillugit pisinnaavoq, apeqqutaaginnarpoq angajoqqaatut oqartussaassusilik inissiinermut akuersinersoq akuersinnginnersorluunniit. Inunnik isumaginnittoqarfik pisuni tassangaannartuni inissiinermut ikiuuttussaassaaq. Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq, inunnik isumaginnittoqarfik assersuutigalugu aqqaneq marlunnik ukiulimmut silaarulluni aalakoortumut akisussaasutut inississinnaanngimmat. Pisumi taamatut ittumi peqqinnisaqarfiup meeqqap silattornissaata tungaanut peqqissusaanut akisussaansaa pisariaqartineqassaaq.

§ 31-mut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, imm. 2-mi meeqqap pisariaqartitaanut taamaallaat innersuussisoqarnera. Tassunga atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq, pisoqarsinnaammat isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni inissiineq illersorneqarsinnaanani, assersuutigalugu 14-inik ukiulik toqtsisimappat pinngitsaaliisimappalluunniit, taamaattumillu aalajangersakkami taamatuttaaq eqqarsaatigineqartariaqarluni isumannaallisaaneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaata avataanut inissiisoqartariaqalersinnaanera.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq § 31, imm. 2-mi oqaaseqaatinut ilanngunneqarlutik.

§ 36-mut tunngatillugu. Imm. 2, nr. 1-imi aamma 2-mi eqqartuussisarnermut inatsimmi aalajangersakkanik attuumassutilinnik issuaaneq ima allassimasariaqarpoq: ”§ 358, tak. § 361, imm. 2, nr. 3” aamma ”§ 359, tak. § 361, imm. 2, nr. 3”.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Imm. 2, nr. 3-mi aalajangersakkat imatut oqaasertalerneqartariaqarput: Meeraq pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 30 naapertorlugu parnaarussassanngortinneqarpoq nakkutigisasannngortinneqarlunilu, pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 31 naapertorlugu parnaarussassannngortinneqarpoq imaluunniit pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 32 naapertorlugu inusuttunut pinerluttuliortartunut immikkut ittunik ikiuinissamut suliniuteqarfigisasannngortineqarluni.” Tassani oqaatigisariaqarpoq assersuutigalugu 16-inik ukiullip toqtsisimasup 18-inik ukioqalernissaata tungaanut aamma parnaarussassannngortinneqarnera aamma naammassinneqartussatut naatsorsuutigisariaqartoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup isumannaallisakkap immikkoortortaani.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 36, imm. 3-mut tunngatillugu oqaatigisariaqarpoq, paasinninnera malillugu aalajangersagaq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaarfimmut isumannaallisakkamut

nuutsinneqarnissap tungaanut inissiiffiugallartussatut, kiisalu taarsiullugu tigummineqarfisatut naleqquttutut paasisariaqartoq.

Eqqartuussiviup taarsiullugu inissiivissamik aalajangiinerini, inuusuttup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortorta qarfirmut isumannaallisakkamut nuunneqarnissaata tungaanut inunnik isumaginnittoqarfiit erngerlutik inuusuttumut inissiiffiugallartussamik nasarnissamik pisussaaffeqarnerat, tassunga atatillugu oqaatigissavara.

Oqaaseq ”erngerluni” suliassap suunera najoqqutaralugu akunnerit arlaqanngitsut iluannik paasineqartariaqarpoq aammalu tunngaviulluni inunnik isumaginnittoqarfimmit aallartitap inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiuinerimi eqqartuussivimmu nassuiaateqarnissaanut inuusuttup qanoq isikkulimmik nammineersinnaajunnaarsinneqarnissaanut inunnik isumaginnittoqarfiup eqqarsaatersuuteqarneranik.

Tamanna atussanngilaq eqqartuussiviup qaqutiguiissumik taarsiullugu tigummineqarnissamik aalajangiisimappat, taamaalilluni tigummineqarneq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortorta qarfirmut isumannaallisakkamut nuunneqarnissap tungaanut pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup paaqqinnittarfiini pisussanngorlugu, aammalu pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup paaqqinnittarfiisa ilaanni sivikitsumik tigummineqarnissaq taamaattumik tunngaviatigut periarfissaalluni.

Akissut: Inunnik isumaginnittoqarfik pisumi qulaani allanneqarsimasutut ittumi meeqqamut naammaginnartumik inissiigallarfiissamik pissarsissapput. § 36, imm. 3 naapertorlugu inunnik isumaginnittoqarfiit suliassaminnik naammassinninnissamik periarfissaat politiinik suleqateqarnissamut atavoq aammalu ima siusitsigisariaqarluni, soorlu eqqartuussinissamik piareersaanermut imaluunniit inunnik isumaginnittoqarfiit suleqatigalugit meeqqap illoqarfimmut allamut timmisartumik angalaqatiginninnissamik pilersaarusiornermut. Inunnik isumaginnittoqarfik tassani tassaapput najukkami inunnik isumaginnittoqarfik aammalu naalakkersuisoqarfik. Naalakkersuisoqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutimini inissamik ikiuuttartussaassaaq imaluunniit najukkani oqartussaasunik ikiuisussaallunilu ilitsersuisussaalluni.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, inuusuttumik politiit isertitsisarfiannut inissiineq pingitsoornani aatsaat pisariaqarlunnarfiani pisassamat aammalu akunnialuinnanguanik sivisussuseqartassalluni, aammalu akunnernik 72-inik sivisussuseqanngisaannassalluni, soorlumi aalajangersakkami taamatut periarfissiisoqartoq. Eqqartuussinerup sivitsorneranik pissuteqartumik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortorta qarfianut isumannaallisakkamut nuutsinneqannginnissaa pillugu inunnik isumaginnittoqarfiit ajornartoormi piareersimannissamut pilersaarusiorsimanissaasa naatsorsuutigineqarnerat, aalajangersakkamut oqaaseqaatinut allanneqarnissaa inassutigissavara.

Akissut: Ilaannakortumik tusaatissatut tiguneqarpoq. Akunnernik 72-inik piumasaqateqarneq najukkani pissutsinut, nunap imaluunniit silap pissusaanik pissuteqartumik meeqqap immikkoortorta qarfirmut isumannaallisakkamut imaluunniit paaqqinnittarfimmi inissamut isumannaallisakkamut pinissaanut akornutaasinnaasunut tunngatinneqassaaq. Pisuni taama-

tut ittuni politiit meeraq inunnik isumaginnittoqarfimmut tunniussinnaanngilaat oqartussat meeqqap inissinneqarfigigallagassaanik pissarsinissaasa tungaanut.

Sisimiuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmorpiaq tunngatillugu oqaatigisinnaavara, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup immikkoortortaani isumannaallisakkami manna tikillugu misilittakkat takutikkaat paaqqinnittarfimmik aammalu tassani isumannaallisaanermut pis-sutsinik isornartumik nukingiuttarialimmillu misissuisoqartariaqarnera pisariaqartinneqartoq. Arlaleriarluni inuusuttunik tigummineqartunik qimaasoqartarsimanera imaluunniit paaqqin-nittarfimmi najugallit naleqqutinngitsumik pissusilersornerinik sulisut susinnaajunnaarnerat pissutigalugu politiit aggersarneqartariaqartarsimanerat tassunga atatillugu oqaatigissavara.

Akissut: Suliaqarfiit akimorlugit atorfilittanik suleqatigiissitaliortoqarnissaa naatsorsuutigi-neqarpoq, taakku ukunaneersuussapput, politiit, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfik aammalu naalackersuisoqarfik, taakkulu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni immik-koortortaqarfinnut isumannaallisakkanut il.il. nalunaarutissaq suliarissavaat. Suleqatigiissi-tap taamatutaaq immikkoortortaqarfinni isumannaallisakkani pissutsit nalinginnaasumik suliaqarfigissavai, tassunga immikkut ittunik ilanngullugu Isikkivimmi pissutsit.

Kiisalu oqaatigineqassaaq, meeqqat pillugit sulianik suliarinnittarnerup nukittorsarneqarnis-saanik kissaateqarneq, kommunini oqartussat allaffissornikkut tamatuminnga ingerlatsinerat kiisalu naalackersuisoqarfiup taakkuninnga nakkutilliinera tunngavigalugu naleqquttutut isumaqarfigiuassagaku, suliaqartut allat, ass. atuarfik, peqqinnissaqarfik, politiit, pinerluute-qarsimasunik isumaginnittoqarfik, meeqqat illersuisuat imaluunniit allat meeqqamut ajun-ginnerpaasussamik soqutigisallit, kommune meeraq pillugu suliamik suliarinninnermi pi-umasaqaataasunik naammassinnissimanngitsoq paasineqarpat naalackersuisoqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaanerat imaluunniit nalunaaruteqarsinnaanerat pillugu malit-tarisassaliuussisoqassaaq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq. Pisortaqarfiit pingaarutilinnik ilisimasallit, asser-suutigalugu sulianik suliarinnittoqarneq ajorneranik imaluunniit meeqqanut sulianik pitsan-ngitsumik suliarineqartunik, ilisimasaminnik tamatuminnga Nakkutilliisoqarfimmut isumaku-luuteqarneq pillugu allakkiamik ingerlatitsisinnaaput.

4) KNIPK

KNIPK-p siulersuisuisa siunnersuut taamatut isikkoqartillugu telefonikkut ataatsimiinnermin-ni tapersersussallugu aalajangiuppaat.

5) Foreningen Grønlandske Børn (Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat)

Foreningen Grønlandske Børn (FGB-p) meeqqanik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsi-sissaattut siunnersuutip aappassaanik tusarniaassutigineqarneranut akissutini matumuuna nas-

siuppaa. Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip aaqqissuuteqqinnera kiisalu tusarniaanerit akissutaannut tiguneqarsimasunut nalunaarusiaq assut soqutiginnilluta atuarparput.

FGB-p nuannaarutigaa inatsisissatut siunnersuummut nutaamut pitsanngorsaatissat ilanngunneqarsimanerat, tassalu inunnut siunnersuisartunut, tapersersortinut attaveqarfigisartakkanu-llu sukaterinernut tunngassutillit. Meeqqamik illersuisussamik toqqaanissami, angajoqqaatut oqartussaassusilimmit akuersinerup pissarsiarineqaqqaartariaarunnera maanna § 44, imm. 1-imut ilanngunneqarsimalernera, FGB-p aammattaaq nuannaarutigaa.

Meeqqanik suliaqarnerni qanorluunniit ittuni tamani meeqqat illersuisoqarnissaannut tunngatillugu isummagut tulliuuttuni itisilerniarpagut, neriulluta periarfissaq tamanna qimerloorneqarlunilu misissorneqassasoq aammalu Danmarkimi misilittagaalersimasut qivi-arneqarsinnaajumaartut.

Meeqqat imminnut tunngasunik suliaqartoqartillugu illersuisoqarsinnaanerit sooq pingaaruteqarpa?

Danmarkimi meeqqat inuusuttullu kommunemi oqaloqateqassatillutik illersuisoqarnissaq pisinnaatitaaffigaat. Kalaallit Nunaanni meeqqat taamatut aamma pisinnaatitaaffeqalernissaat FGB-p siunnersuutigaa.

Meeqqap kommunemi oqaloqateqariartornerani ikinngumminik, ilaqtaminik allamilluunniit tatigisaminik (ass. meeqqat illersuisuannik MIO-meersumik) peqateqarnissaanik pisinnaatitaaffeqarnerup periarfissaqalersippaa. Illersuisoq meeqqap isummaminik oqaatiginninnissaa- ni tapersersuisuullunilu ikiuisuusaaq kiisalu meeqqamut nassuiaatigissallugu ingerlatsineq aammalu suliamik suliaqartarnej qanoq ingerlanneqartarnerisooq.

FGB-p isumaa malillugu illersuisoqarsinnaatitaanerup meeqqap tusarneqarnissaa Naalagaaffi-llu Peqatigiit isumaqatigiissutaat artikel 12 malillugu isummaminik oqaatiginnissinnaanera pitsaanerulersippaa, taamaalillunilu meeqqap pisinnaatitaaffiinik meeqqallu suliaassartaani meeqqap nipaata tusarneqarnissaa pitsaanerulersillugu.

”Artikel 12

1. Naalagaaffiit atsioqataasut, meeqqap nammineerluni isummersorsinnaasup pisuni ta-
mani immi-
nut tunngasuni akimmisaartinneqarnani isummaminik annissisinnaanera
qulakkiissavaat; meeqqap isummersorneri ukiui inerisimassusaalu tunngavigalugit
naleqquttumik sunniuteqartinneqassapput.

2. Tamanna eqqarsaatigalugu pingaartumik oqartussaasuni eqqartuussisussaataasuni
imaluunniit sulianik ingerlatsinermut oqartussaasuni meeqqamut tunngasunik toqqaan-
nartumik imaluunniit sinniisorisaaq sullissisorisarluunniit naleqquttoq aqutugalugu sulia-

nut tamanut, meeraq oqaaseqarsinnaatitaassaaq naalagaaffiup inatsisitigut periaasissatut aalajangersagai naapertorlugit.”

Oqaatigisariaqartoq pingaarutilik

Meeqqat pillugit suliani tamani meeqqat illersuisoqartinneqarnissaannut nuna tamakkerlugu meeqqanut illersuisoqartitsinissaq naatsorsuutaanngilaq.

Tassani pingaarnerpaavoq meeqqanut tunngasunik suliani tamani meeqqap kommunemi oqaloqateqariartorneranut meeqqamut illersuisumik peqateqarsinnaatinneqarnissaa – naak nuna tamakkerlugu meeqqanik illersuisoqarnermik aaqqissuussisoqarsimannikkaluarpalluunniit.

FGB-mi isumaqarpugut meeqqap inuunermini ajornartorsiorfigisaani illersuisoqarsinnaanera allannguisitsisuulluarsinnaasoq.

Inatsisartut tamatumunnga ataatsimiititaliaannut sassarluta isummatsinnik itisilerisinnaanerput neriuutigaarput aammalu Inatsisartut Allattoqarfiannut tamanna qinnuteqaatiginiarparput.

6) Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfik

AN tassunga ataasiinnarmik oqaaseqaatissaqarpoq:

Kommunini sulisussarsiorneq

Siunnersuut aammattaaq isumaginninnermi sullissinernik misissuinernik annertunerusunik pi-umasaqaateqarpoq, tamatumalu sulisunik amerlisitsinermik kinguneqarnissaa nalilernerqarpoq. Kommunip ullumikkut sulisuusunik assigisaannilluunniit pikkorissaaqqinneratigut sulisoqar-nissamik piomasqaatinik naammassinnissinaanera imaluunniit sulisut amerlineqassanersut ersarissumik allassimanngilaq.

Immikkut iliuuseqartoqassappat, tamanna AN-ip ersarissaquaa.

Akissut: Oqaaseqaatini nalinginnaasuni qupp. 11-imi imatut allassimasoqarpoq: ”Siunnersuummi aammattaaq isumaginninnikkut misissuinernut suli annertunerusunik piomasqaateqartoqarpoq, tamannalu nukissanik amerlanernik pisariaqartitsissasoq aammattaaq nalilernerqarpoq. Kommunit inatsit atuuttoq naammassisinnaajumallugu atorfinnik amerlisitsinissaq pisariaqartissavaat, kommunit tamarmik immikkut inuup ataatsip ukiumut suliarisinnaasaasa naatsorsorneranni suli marlunnik pisariaqartitsinissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassalu katillugit ukiumut suliarisinnaasat naatsorsorneranni arfineq pingasut, tamatumalu assigaa aningaasartuutit 4 million koruunit missaanniittut.” Oqaaseqaatit nalinginnaasut taakku pissutsinik nassuiaanermut naammattutut isigineqarput.

7) Kommunit Inunnik isumaginninnermut Ilaqutariinnermullu ataatsimiititaliaat ataatsimoorlutik

Pipallanneq ileqqussaangilaq, taamaattumik meeqqanik ikiorsiisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnera kinguartilli!

Kommunit Inunnik isumaginninnermut Ilaqutariinnermullu ataatsimiititaliaata siunnersuutip marloriarluni tusarniaassutigineqarnerani peqqissaartumik akissuteqarnissamut nukippassuar-nik atuisimaneera qularutigineqassangilaq.

Inatsisissatut siunnersuummi iliuusissatut eqqarsaatigineqartut tamatta immikkoorluta erseqqissarniarlugillu naatsorsorniarsimavavut. Kommuninut kommuninilu sulisunut inunnik isumaginninnermut ilaqutariinnermullu sulianik suliarinnittartunut qanoq kinguneqarsinnaa-nerisa misissoqqissaarnerinut eqqartoqqissaarnerinullu nukippassuit atorsimavavut. Tassani aamma eqqarsaatigisariaqarmat inatsisini ullumikkut atuuttuni sinaakkutit atuutsillugit, suli-aqarfimmi tassani sulisunik piukkunnaatilinnik atatitsiinnarniarnerup pissarsiniarnerullu ajor-nakusoornerujussua.

Nassuertariaqarpugut, inatsisissatut siunnersuutip tassungalu ilanngussat annertoqisut suliar-i-nissaannut piffissakilliorsimaqaagut, meeqqat ikiorneqarnissaannik inatsisini pitsaasunik si-naakkuteqarnissamik siunertaasut inatsisissatut siunnersuummi Inatsisartunut saqqummiun-neqartussami tulluanngilluinnarnerat annilaanngatigaarput, taamaattumik ataatsimoorluta mi-anersoqqusivugut!

Inatsisip imaasa ilarujussuinik Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit innuttaasunut iluaqutaasussanngorlugit atuutsissinnaassanngisaannik atulersitsinissamik akuersinissaq il-lersorneqarsinnaassanngilaq.

Naalakkersuisut aammalu Namminersorlutik Oqartussat unikaallannissaat sakkortuumik inas-sutigaarput, aammalu inatsisitigut iliuuseqarniarnermut pingaaruteqaqisumut piffissaq pisari-aqartinneqartoq atorneqaqqullugu suleqatigineqartut taamaalillutik maannakkornit annertune-rungaartumik tusaaneqarniassammata.

Amigaatit aammalu inatsimmi teknikkikkut ajornartorsiutit arlalissuit taasinnaagaluarpavut, maannakkorpiarli tulliuttut inassutigissavavut:

- Inatsisissatut siunnersuut UKA16-imiit peerneqassasoq
- Namminersorlutik Oqartussat kiisalu kommunit akimorlugit inatsimmik piareersaasus-sanik pilersitsisoqassasoq
- Siunnersuut UKA17-imi ataatsimiinnermi siullermeerneqarnissaminut piare-ersarneqassasoq.

Taamaanngippat:

- Tusarniaaneq sivitsorneqassasoq, taamaalilluni siullermeerneqarnera Inatsisartut UPA16-imi oqaluuserisassaannut ilanngunneqartussanngorlugu.

*Akissut: 2016-imi marts qiteqquttoq kommunit Inunnik isumaginninnermut Ilaqutariinnermul-
lu ataatsimiititaliaat inatsisissatut siunnersuut pillugu Naalackersuisumit Martha Lund Olse-
nimit paasisutissinneqarput. Inatsisissatut siunnersuut tamatuma kingorna sapaatit akun-
nerini 5-ini tusarniaassutigineqarpoq, kingornatigullu tusarniaanermut akissutit inatsisissa-
mut ilanngunneqarlutik. Inatsisissatut siunnersuut aaqqiissuussaq sapaatit akunnerini
pingasuni immikkut illuinnartumik aappassaaneertumik tusarniaassutigineqarpoq, tusarniaa-
vigineqartut taamaalillutik allannguutit aaqqiissutigineqartut isummerfigisinnaaniassamma-
tigit.*

*Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut manna inatsisaavoq pingaarneq, meeqqat inuuneran-
ni pissutsinut arlalinnut sinaakutissanik imaqartoq. Sinaakutissat ilaatigut nalunaarusia-
tigut ilitsersuutitigullu saqqummiunneqassapput, suliamilu tassani ilaatigut kommunit
ilaatinneqassapput. Tamanna sulilluni isumasioqatigiinneri aqutigalugit naammassi-
niarneqarpoq, kommunit peqatigalugit nalunaarutit ilitsersuutillu suliarineqassallutik*

8) IMAK

IMAK-p siulersuisuisa siunnersuut nassiunneqartoq oqaluuseraat imatullu oqaaseqaateqarlu-
tik:

IMAK tusarniaanermut akissummut 29. juni 2016-imeersumut, journalnr 7-13, lbnr 5368-
imut innersuussivoq siunnersuummullu tapiliussamik imatut oqaaseqaateqassalluni. (Ilann-
gussaq ilanngunneqarpoq)

§§-inut ataasiakkaartunut oqaaseqaatit.

§ 15 Innuttaasut nalunaartussaataitanerat pillugu kommunalbestyrelse sunniisinnaasunik ataa-
vartumik saqqummiussisaqattaartariaqarpoq – soorlu Atualiliiv-imut assingusunik.

*Akissut: Naalackersuisoqarfiup ataaniittup Qitiusumik Siunnersuisarfiup ilaatigut suliassaraa
innuttaasut nalunaaruteqartussaataitanerat pillugu ilitsersuinissaq paasititsiniaanissarlu.
Suliassap tamatuma taamaalilluni suminngaanniit suliarineqartarnissaa maannakkuugal-
lartoq inissinneqarsimavoq.*

§ 25 IMAK-p siulersuisuisa aallaqqaammut § 25-imi aamma § 26-imi siunnersuutaasu-
ninngaanniit allannguutaasut iluarisimaarpai.

9) Meeqqat illersuisuat aamma MIO

Meeqqanik ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nr. xx, xx.xx 2016-
imeersoq pillugu tapiliussamik tusarniaaneq, Meeqqat Illersuisuata Ilaqutariinnermut,
Naligiissitaanermut, Inunnik Isumaginninnermut Inatsiseqarnermullu Naalackersuisoqarfim-
miit ulloq 19. august tiguaa.

Tusarniaanermut akissut manna taamaalilluni siunnersuummut siusinnerusukkut nassiunneqartumut allannguutinik imaqarpoq aammalu tusarniaanermut akissut 27. juni 2016-imeersoq innersuussutigineqarpoq. Kingullermik tusarniaasoqarmat Meeqqat Illersuisuata oqaaseqaatigisaasa ilai siunnersuummut ilanngunneqarsimanerat Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigaa aammalu siunnersuummik tapersiilluni, taamaattorli naammassinnineq, kommunit akunnerminni nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiat, suliniuteqareernermi malinnaaneq, suliniuteqarnerit, angajoqqaanngortussanik ikiorsiineq, angajoqqaarsianik ikiorsiineq, meeqqamik oqaloqateqarneq, meeqqamut illersuisoq, iliuusissanut pilersaarutit, Meeqqat Pilugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliaq, naammagittaalliorsinnaaneq sullissisunillu tapersersuineq pillugit aalajangersakkanut oqaaseqaateqassalluni. Suliaqarfinnut taakkununga tunngatillugu siusinnerusukkut nassiunneqartoq tusarniaanermut akissut 27. juni 2016-imeersoq innersuussutigineqarpoq.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Siunnersuummut siusinnerusumeersumut naleqqiulluni siunnersuut maannakkut paasiuminarneruvoq, inatsillu nutaaq sullissisunit atoruminarnerussagunarpoq.

Siunnersuummi nassiunneqartumi ikiorsiinissamut siunertarineqartup meeqqat pisinnaatitaaffiik qulakkeerinninnissap ersarilluinnartumik allassimalernera Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigaa, tassunga ilaalluni Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat malillugu meeqqat immikkut ikiortariallit ukioqatitik assigalugit inuttut ineriartornissamut, peroriartornissamut, peqqissuunissamut aammalu nammineerlutik inersimasutut inuulersinnaanerminnut periarfissaqalernissaat. Taamaattumik aammattaaq pitsaasuvoq ajornartorsiutit siusissukkut qisuariarfigineqartarnissaat, ass. meeqqamik angajoqqaanillu siunnersuinertigut aammalu angajoqqaanngortussanik iliuuseqarfiginnertigut. Meeqqat Illersuisuata aammattaaq pitsaasutut isigaa inatsisikkut piumasaqaatigineqarmat meeqqap ineriartornerani peroriartorneranilu tapersersuinerne meeqqap peqataatinneqarlunilu tusarneqartarnissaa.

Aalajangersakkanut ataasiakkaartunut oqaaseqaatit

Meeqqanut inuusuttunullu politikki, kiisalu upalungaarsimaneq

§ 3, imm. 3-mi allassimavoq kommunit meeqqanut inuusuttunullu politikki ataqatigiissoq ilusilersussagaat aammalu pinaveersaartitsinissamut, sumiginnaanernik siusissukkut paasisaartarnissamut suliaqartarnissamullu upalungaarsimasussanik pilersitsissallutik. Meeqqat Illersuisuata iliuuseqarneq tamanna iluarilluinnarpaa, ullumikkummi meeqqat ajoquserneqareersimasut annertuumik ukkatarineqarput, meeqqalli ilaqutariillu meeqqap peroriartornerani ineriartorneranilu annertuumik ajornartorsiuteqarfiulersinnaasunik pinngitsoortitsinermik sunniuteqarfigineqarsinnaasut annikinnerusumik ukkatarineqarlutik.

Inatsit alla malillugu meeqqat ikiorneqartartut

Meeqqat Illersuisuata meeqqat pisinnaatitaaffii nukittorsarneqartutut isigivai, meeraq inatsit alla malillugu ikiorneqartoq inatsimmi uani aamma ilanngunneqarmat, tamatumami meeqqap

pisariaqartitaanik tamakkiisumik nalilersuinerup kingorna ikiorserneqarneq pisariaqartin-
neqartoq qulakkeersinnaammagu.

Nakkutilliineq

Nakkutilliinerup meeqqanut ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqarsimasunut aammalu
nammineerluni aaqqissuussamik ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqarsimasunut aammat-
taaq atuunnerata siunnersuummi erseqqissarneqarnera, Meeqqat Illersuisuata pitsaasutut isi-
givaa, aammalu § 8, imm. 3-mi ilaqutariit paarsisartut annerusumik pineqarmata. Ilaqutariit
paarsisartut piginnaasamik piukkunnassutsimikkullu amigaateqartarnerat MIO-p an-
galasarnermini ajoraluartumik takusarpai.

Meeqqat Illersuisuata angalasarneranit aammattaaq paasineqarpoq meeqqanik kommunip na-
jugaqarfigisap avataanut kommunimut allamut inissinneqarsimasunik nakkutilliineq ullumik-
kut annertuallaanngitsoq. Taamaattumik siunnersuummut oqaaseqaatini ersarissumik
meeqqanik taamatut inissitanut nakkutilliisussaataitanerup allassimanagera assut iluarinarpoq.

Nalunaaruteqarnermi iliuuseqarnissamut pisussaaffeqarneq

Meeqqat Illersuisuata, maanna § 19, imm. 1-imut oqaaseqaatini nalunaaruteqartoqarnera
tunngavigalugu isumaginninnermi sullissinikkut misissuisoqarnissaanik aallartitsisoqassappat,
aallartitsinissap allaganngorlugu pigineqarnissaa aammalu nalunaaruteqarnermut ilanngullugu
toqqorneqarnissaa, maannakkut allassimalernera nuannaarutigalugu paasivaa. Taamaattorli
naleqqutissaaq oqaaseqatigiinni ersarissumik allassimasuuppatt ”aalajangiineq allaganngor-
lugu tunngavilersugaassaaq..”

Inatsisissatut siusinnerusukkat siunnersuutaasumut sanilliulluni paarsinerluttoqarneranik,
persuttaasoqarsimaneranik imaluunniit kinguaassiuutitigut atonerluisoqarsimaneranik nalu-
naaruteqartoqarnerani pasitsaasaqartoqarneraniluunniit isumaginninnermi sullissinikkut mi-
sissuinermik aallartitsinissamut piffissamik killiliineq akunnernit 24-niit erngerluni aallartitsi-
nissamut imaluunniit kingusinnerpaamik ullut suliffiit pingasut qaangiutinnginnerannut al-
lanngortinneqarpoq. Taamatut isikkulinnik nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit isumagin-
ninnermi sullissinikkut misissuinermik aallartitsinissamut ullut suliffiit pingasut angullugit
aatsaat ingerlareerpata pisoqarnissaa, meeqqamut pitsaanerpaasussatut Meeqqat Illersuisuata
isiginngilaa. Tamanna erngerluni sulisoqalernissaanik takutitsinngilaq.

*Akissut: Isumaginninnermi sullissinikkut misissuinermik suliaqarnissamut killissarititaasup,
erngerluni aallartitsisoqarnissaanik imaluunniit kingusinnerpaamik ullut suliffiit pingasut
qaangiutsinnagit aallartinneqartussanngorlugu allanngortinneqartumut tunngatillugu, al-
lanngortinneranut makku oqaatigineqassapput. Killissaliusaaq pissusiviusut tunngavigalugit
isummiussaavoq, tassami assersuutigalugu tallimannornermi unnukkat isumaginnittoqar-
fimmiit pigaartuusup § 27, imm. 3 imaluunniit § 28, imm. 4 naapertorlugu meeqqap inger-
laannarluni inissinnissaa nalilersortariaqarsinnaavaa. Pisumi tassani pigaartuusooq
meeqqap pisoqarfiusumit qimagutsinnissaa ingerlaannartumik iliuuseqarfignaa, isumaginnin-
nikkulli sullissinermik misissuinerup pappiaqqatigut suliassartaa ataasinngornikkut allaffiup
nalinginnaasumik sulisoqalernerani aatsaat aallartinneqassaaq.*

Piffissamik killiussaqrneq taamaalilluni ersersitsivoq, suliassap suliffiup nalinginnaasup iluani suliarineqarsinnaasup, assersuutigalugu isumaginninnermi sullissinikkut misissuinerup, piffissami tassani suliarineqartarnissaa, tassalu sapaatip akunnerata naanerani akissarsiaqaatissatut imaluunniit qaangiuttoornertut akissarsiaqaatissatut pinnagu.

Ikiuinissamik suliniuteqarnerit

MIO-p tusarniaanermut akissutit allat atuarpai, taakkunangalu takusinnaallugu § 21, imm. 4-mut tunngatillugu, tassalu ilaqutariinnut aningaasatigut ikiorsiinissamik periarfissiineq ass. inigisamut akiligassaqrneq pissutigalugu ilaqutariit meeqqap angerlarsimaffianiit anisineqartariaqalersinnaanerannut tunngasoq, kommunit isumakuluuteqarnerat. MIO-p aammaarluni siunnersuutip ilaanut tassunga tapersiini oqaatigeqqissavaa, meeqqammi inissinneqartariaqarneranut taanna pinaveersitsisinnaammat. § 20 naapertorlugu aammattaaq pit-saaliorneqarsinnaavoq § 21, imm. 4 malillugu aningaasatigut ikiorsiisariaqalersinnaaneq.

Angajoqqaat meeqqallu akisussaaffeqarnerat

Meeqqat Illersuisuat isumaqrpoq oqartussat angajoqqaatullu oqartussaassusillip akornanni kinguneqarluartussamik oqaloqatigiittarnermut iluaqutaassasoq angajoqqaanut piunasaqaateqarnerup maanna § 24-mik Angajoqqaat akisussaaffeqarnerannik taarserneqarnera, tamatumami ilaqutariit iluaqutaanerusumik pissuseqalernissaannut nassuiaasseqataaffigissavai. Meeqqat Illersuisuat § 25-mut Meeqqat akisussaaffeqarnerannut, tunngatillugu apeqqusiineruvoq. Siunnersuummut oqaaseqaatini eqqartorneqartut, tassani aamma annertuumik pineqrpoq angajoqqaat akisussaaffeqarnerisa ersarissarneqarnissaat pillugit angajoqqaanik suleqateqarnissaq. Meeqqat Illersuisuat isumaqrpoq allannguinnissaq pillugu meeqqamik oqaloqateqartarnerit § 24 malillugu oqaloqatigiittarnerit ingerlanneqartarnerinut ilanngunneqarsinnaasut, tassuunakkummi takutinneqartuassaaq angajoqqaatut oqartussaassusilik meeqqap ineriartorneranut peroriartorneranullu annertunerpaamik akisussaasuusoq.

Akissut: Aallaaviusoq tassaavoq meeqqap ineriartorneranut peroriartorneranullu angajoqqaatut oqartussaassusillip pingaarnertut akisussaasuunera. Meeqqanilli ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut meeqqat pisinnaatitaaffiunik arlalinnik imaqrpoq. Pisinnaatitaaffiit aamma akisussaaffitaqrput. Akisussaaffik taanna meeqqamik § 25 malillugu oqaloqateqarnermi, ass. meeqqap aserortersimanerata kingorna meeraq qanoq ililluni aaqqissuusseqataassanera pillugu meeqqamik oqaloqatiginnissutigineqarsinnaavoq. Meeqqamik oqaloqateqrneq, angajoqqaat angajoqqaatut oqartussaassusillip inissisimanagera akisussaaffeqarneralu pillugit oqaloqatigineqarsinnaanerannik mattussissanngilaq.

Inissiiffiit

§ 30-mut oqaaseqaatinik takuneqarsinnaavoq, kommunip siulliullugu eqqarsaatersuutigisariaqaraa meeraq ilaqutariinnut paarsisartunut inissinneqarsinnaanersoq, aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik allanik periarfissaqanngippat aatsaat atorneqassasoq. Meeqqat ullumikkut inissinneqartartut ilarpassui ima ajornartorsiuteqartigaat – ilaatigut iliuseqarnerup kingusi-naarnera pissutigalugu – ilaqutariit paarsisartut naammattumik meeqqamik ikiuisinnaasarna-

tik. Taamaattumik ilaqutariinnut paarsisartunut naammattumik ikiorsiinissaq qulakkeer-
neqartariaqarpoq, tassalu ilaqutariinnik inuuniutigalugu paarsisartunik naammattunik peqar-
nissamik aammalu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni meeqqat taakku ikiorneqarnissamik
pisariaqartitaannik aamma/imaluunniit katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsinerannik sulii-
aqarsinnaasuni naammattunik inissaqartitsinissamik.

*Akissut: § 30-mut oqaaseqaatit ersersitsisuupput siusissukkut aammalu ataatsimoortitamik si-
unissami iliuuseqartarnissamik salliutitsisoqartarnissaanik kissaateqarnermik. Tamatuma
saniatigut neqeroorutaasut annertussusaat pitsaassusaallu meeqqat ikiorneqarnissamik
katsorsarneqarnissamillu pisariaqartitsinerannut naleqquttuussapput. Ilinniartitaaneq, ilit-
sersorneqarneq assigisaannillu neqeroorutit, katsorsaanissamik isumassuininissamillu sullissi-
sut neqeroorutigisartagassaannut ilaassapput.*

Meeqqat Illersuisuata naammagisimaarpaa § 36-mi nutaami erseqqissarneqarmat pissutsit
qanoq ittuuneranni kommunalbestyrelsip meeqqamik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi im-
mikkoortotaqarfimmut isumannaallisakkamut inissiisarnissaa. Suliniuteqarneq sakkortoog
tassani pineqarpoq, taamaattumik pingaaruteqarpoq ass. meeqqap 12-it 15-illu akornanni
ukiullip ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortotaqarfimmut isumannaallisakkamut
inissinneqarnissaanut pissutsit qanoq ittut erseqqissarneqarsimanissaat. Aammattaaq ilua-
rinarpoq matumuuna ass. tigumminnikkallartussanut atatillugu akisussaaffiup sumiinnerata
paasineqarsinnaanera. Meeqqat Illersuisuata aalajangersagaq tusaatissatut tiguaa – taper-
sersuerpalaarnerullu pianik tunngaviumik periarfissaliinerup atorneqarnera malittarissal-
lugu, aalajangersagarmi meeqqat eqqarsaatigalugit sakkussaavoq sakkortuutut isigineqarsin-
naasoq.

Ilaqutariit paarsisartut

Tusarniaanermut akissuteqaammi 27.06.16-imeersumik Meeqqat Illersuisuata meeqqat ilaqu-
tariinni paarsisartuni siviisuumik najugaqarfigisimasaminnit ungakkiussimasaminniillu nuutsi-
nneqartannginnissaat pisariaqarnerarlugu oqaaseqaateqarpoq. Taamatut inassuteqarneq
tunngaveqarpoq Meeqqat Illersuisuannut saaffiginnissutinik, tassami kommune meeqqanik
angajoqqaaviinut angerlartitsisarsimavoq, naak meeqqap inuunermi annersaani ilaqutariit
paarsisartut najugaqarfigisimagalarai. § 37, imm. 3-mi nutaami aalajangersakkamik nutaa-
mik ilanngussisoqarpoq, tassanilu kommunalbestyrelse periarfissinneqarpoq, meeqqap ilaqu-
tariinnit paarsisartunit inissiivimmut allamut imaluunniit angajoqqaavimminut nuutsin-
neqannginnissaanik aalajangiisinnaanermik. Meeqqat Illersuisuata isumakuluutaa tassaavoq,
kommune maannakkut taannaammat meeqqap ilaqutariinnit paarsisartunit assigiinngitsut pis-
sutigalugit nuutsinneqarnissaanik aalajangiisunngortussa. Taamaattumik Meeqqat Il-
lersuisuat isumaqarpoq, tamatuma kommunalbestyrelsip siunissami assingusumik aalajan-
giisinnaanera pinngitsoortinnaviangikkaa. Tusarniaanermut akissummut 27.06.16-
imeersumut aammattaaq innersuussisoqarpoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq, § 41, imm. 2-lu aaqqinneqarpoq.

Kingullermik tusarniaasoqarmat Meeqqat Illersuisuata kajumissaarutigaa, ilaqutariinnut paarsisartunut tapersersuineq piginnaangorsaanerlu qulakkeerneqassasoq. Siunnersuummut matumunnga tunngatillugu kajumissaarineq tamanna aamma aalajangiusimaneqarpoq. Qeqqata Kommuniata tusarniaanermut akissummini ilaqutariinnik paasisartussanik ilinniartitsisalernisamik siunnersuutaa Meeqqat Illersuisuata aammattaq soqutiginaartippaa.

Akissut: Ilaqutariinnut paarsisartunut ilinniartitsinernik ingerlaannartussanik aningaasanut inatsimmi immikkoortitsisoqarpoq.

Meeqqat Illersuisuata § 39 naapertorlugu ilaqutariinnut namminersuutaasumik paarisassanngorlugit meeqqat inissinneqartut pisinnaatitaaffii ernumanartoqartippai. Inatsisissatut siunnersuummi soorlu atuarneqarsinnaasoq, tamanna inatsit malillugit inissinertut isigineqarsinnaassanngilaq. Qaammatinit 12-init qaammatit pingasut sinnerlugit meeraq ilaqutariinni paarsisartuniissimappat, taamaattumillu paarsinissamik akuersissut pigineqartariaqarluni, pisoq § 37 malillugu inissiinermut assingusaaq, piumasaaqaatillu inatsisip inissiinernut tunngatillugu piumasaaqaataanik naammassinnittussaassapput, tassunga ilanngullugit isumaginninikkut misissuineq iliuusissanullu pilersaarutit.

Akissut: Inatsisiliaq ilusiligaavoq meeqqap assersuutigalugu aasaanerani qaammatini marlunni aamma poorskimi aammalu juullimi ulluni 14-ini marloriarluni aanaamini aataaminilu iliuusissanut pilersaaruseriorfigineqanngitsumik sulinngiffeqarnissaa qulakkeerumallugu. Taamaaliornikkut suliaqarfimmik allaffissornerujussuaq pinngitsoortinniarneqarpoq kiisalu meeqqap ilaquttamini attaveqarfigisaminiluunniit sivisunerusumik najugaqarsinnaanerata killilersuigivallaannginnissaa meeqqamut aammalu angajoqqaatut oqartussaassusilimmuut ajunnginnerpaasusaaq eqqarsaatigalugu.

Ikiorsiinissamik suliniuteqarnerit unitsinnerat

§ 41, imm. 2-mi allassimavoq, angerlartitsinissamik suliani meeqqap paaqqinnittarfimmiiginarnissaanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup inassuteqaatigisaani, kommunalbestyrelsip Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliap allattoqarfia paasitissagaa. Siunnersuummi siusinnerusumeersumi ilaqutariinni paarsisartuni angerlartitsinissaq pillugu isumaqatigiinnginnermut tunngatillugu, tamanna aamma periarfissiissutaavoq. Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq tamanna siunnersuummut ajorseriaataasoq, meerarpassuimmi ilaqutariinni paarsisartuni inessitat taama annertutigisumik qulakkeeriffigineqanngimmata.

Akissut: Meeqqat ilaqutariinnut paarsisartunut akuersinertaqanngitsumik inissinneqartut, ilaqutariit paarsisartut meeqqap paarisap imminni najugaqaannarnissaa inassutigisimappasuk, § 41, imm. 1-ip immikkoortuanut 3-mut kiisalu imm. 2-mut allannguutit naapertorlugit angerlartitsinissamik aalajangiussaqartoqarnissaanik eqqarsaateqartoqarnera pillugu Meeqqat Pillugit Paasisimasalittut Qitiusumik Ataatsimiitsitaliamut nassiussisinnaapput, § 53 naapertorlugu oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu.

Suliniuteqareermermi malinnaaneq

Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigaa inuusuttut maanna suliniuteqarfigineqareermermik kingorna malinnaavigineqarnissamik neqeroorfigineqarsinnaalernerat, naak siornatigut tamatumunnga itigartitsisimassagaluarlutik imaluunniit inuusuttup atugai allanngorlutik.

Aammattaaq taaneqassaaq, § 42 stk. 4-mut oqaaseqaatini toornerluisoqarsimagunarmat, tassanimi innersuussisoqarsimavoq imm. 3 nr. 3-mut, immaqa imm. 4, nr. 3-mik allassimasussaaniartoq, taamatullu aamma imm. 5-imi immaqa allassimasussaaniartoq ikiuinissamut periarfissat imm. 4 malillugu.

Akissut: Aaqquilluinnarneqarpoq

Aningaasaqarnermut allaffissornermullu tunngatillugu pisortanut qanoq kinguneqarnissaanut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq, aningaasanik ataatsimoortunik suliniuteqareermermi malinnaanermut iluaqutaasussatut toqqaannartumik sammititanik siunnersuuteqartoqarnera. Meeqqat Illersuisuata tamanna isumassarsiaalluurtutut isigivaa.

Meeqqanik oqaloqatiginninneq

Sulianik suliarinninnermut malittarisassat ataanni meeqqamik oqaloqatiginninnerup immikkoortinneqarluni nammineq qulequtaqalerneru siuarlaatit ersarissumik tikkuussisuuvoq.

Meeqqanik illersuisoq

Meeqqat Illersuisuata malugaa, siunnersuummi uani meeqqanik illersuisuusup toqqarneqarnissaa angajoqqaatut oqartussaassusilimmit akuerineqaaqqaartariaqanngitsoq. Tamanna ajunngivippoq, angajoqqaatummi oqartussaassusillip soqutigisaasa meeqqamullu pitsaane-rusussap akornanni naapertuuttoqartuaannanngimmat. Meeqqap oqaaseqarnissaanut ikiorneqarnissaa taamaattumik pingaaruteqarpoq – angajoqqaatut oqartussaassusilik tamatumunnga naak aamma akuersaanngikkaluartoq.

Siunnersuutip kalaallisoortaani taaguut Meeqqanik illersuisoq suli atorneqarpoq. Taanna Meeqqat Illersuisuannut paarlaanneqarsinnaavoq. Taamaattumik kajumissaarutigaarput taaguut alla atorneqassasoq, soorlu Najorti, tamannami meeqqanut illersuisuusutut ilinniagalereersunut illersuisutullu atuarnerup aallaqqaataanik aallartitsereersunut taaguutigitineqarpoq. Tusarniaanermut akissummut 27.06.16-imeersumut aammattaaq innersuussisoqarpoq.

Akissut: Meeqqanik illersuisoq siunissami taaguutigineqassaaq.

Isumaginninnikkut misissuineq

Inatsisissatut siunnersuummi nutartikkami misissorneqartussanut tunngatillugu tulliuttut ilanngunneqarsimapput: ”meeqqap atugaani pissutsit ataatsit arlallilluunniit allatorneqartuni tulliusuniittut pisariaqartissimanngippassuk”. Misissuinerup annikillerujussuarnissaanik tamanna ammaassivoq, Meeqqat Illersuisuata kajumissaarutigaa oqaaseqatigiit siornatigut atorneqartut aalajangiussimaannarneqassasut, tassaasut: ”Kommunalbestyrelsen isumaginninnikkut misissuinerup suliaqarnerminut atasumik qulakkiissavaa, pissutsit tulliuttut ikinnerpaamik arfinillit erseqqissarnissaat”.

Akissut: Isumaginninnikkut misissuinerup meeqqap atugai aalajangersimasut ersersittussavai, pissutsinillu suliamut attuumassuteqanngitsunik misissuisoqassanngilaq. Assersuutigineqarsinnaapput meeraaqqap ulluunerani paaqqinnittarfissaanut tunngasut imaluunniit aturfissamut tunngasut.

Meeqqat Illersuisuata iluarilluinnarpaa imm. 5-ikkut nutaakkut erseqqissarneqarmat, meeqqap ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerata tamakkiisumik nalilersuiffiqineqarnissaa, tassunga ilanngullugu meeqqap ikiorneqarnissamik pisariaqartitsineranik ataatsimoortumik nalilersuinnermut ass. inunnut innarluutilinnut ikiorsiineq pillugu inatsit malillugu ikiorsiineq aammalu inaatsit alla malillugu ikiorsiinerup meeqqap inatsit manna malillugu ikiorserneqarsinnaaneramik pisinnaatitaaffeqarnera.

Iliuusissatut pilersaarutit

Iliuusissatut pilersaarutip misissoqqinneranut killiliussamut tunngatillugu, tusarniaanermut akissummut 27.06.16-imeersumut innersuussisoqarpoq.

Naggataatigut oqaatigiumasat

Siunnersuutip maannakkutut isikkoqarluni meeqqat inuusuttullu pisariaqartitaminnut naleqqussakkanik siusissukut ikiorneqarsinnaanerata annertusaavigerpasippaa aammalu meeqqat inuusuttullu namminneq pillutik suliani peqataatinneqarsinnaanerannik annertusisitserpasilluni. Inatsimmili siunertarineqartut sulinerup atorneqassappata kommunit sulissuusaqartariaqarput, piginnaasaqartunik peqartariaqarlutik aammalu sulinissamut periarfissaqartariaqarlutik.

Meeqqat Illersuisuat aammalu MIO tamanna kissaatigineqassappat oqaaseqaatinik itisilerinissaminnut piareersimapput.

10) Pinerluuteqarsimasunik isumaginniffik

Naalackersuisoqarfiup tusarniaanermut allagaanut 19. august 2016-imeersumut innersuussilluta matumuuna Meeqqanut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut nutartikkamut (Nanoq ID 3406087, suliap nr. 2016-8524) imatut oqaaseqaateqassaagut:

§ 7-imut tunngatillugu:

Inatsisissatut siunnersuutip § 7, imm. 1-imi oqaaseqaatini atuarneqarsinnaavoq: ”Oqartussat tamarmik ingerlataqartullu allat meeqqamut attuumassuteqartut ataatsimoorussillutik meeqqanut suliani iliuuseqarnissaat kommunalbestyrelsimit qulakkeerneqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq. Meeqqat ataasiakkaat aallaavigalugit nalilerneqassaaq oqartussat ingerlataqartullu allat kikkut suliniuteqarnermut ilanngutitinneqassanersut. Oqartussat allat as-sersuutigalugu tassaasinnaapput politiit, atuarfeqarfik, napparsimmaveqarfik, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfik il.il.” Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup meeqqap ataatsimoortumik iliuuseqarfigineqarnera soorunami peqataaffigissagaa, tamanna pisariaqartinneqartutut nalilerneqarpat, Pinerluuteqarsimasunilli Isumaginnittoqarfiup pisumi taamatut ittumi meeraq pillugu paasissutis-sanik pisariaqartinneqartunik pigisaqarnavianngitsoq.

§ 36-mut tunngatillugu:

Aammattaaq maluginiarneqarput inatsisissatut siunnersuutip § 36-ani pisuni qanoq ittuni meeqqap paaqqinniffimmut isumannaallisakkamut inissinneqarsinnaanera pillugu allattukkat. Aalajangersakkap imm. 2-ni allassimavoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaqarfik isumannaallisagaq meeqqanit 15-iniit 18-inut ukiulinnut inissiiffiusinnaasoq, meeraq tigusarineqarsimappat imaluunniit eqqartuussiviup aalajangiinera malillugu tigummineqarpat imaluunniit pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 32 naapertorlugu ikiuinissamik suliniuteqarnermik immikkut ittumik pineqaatissinneqarsimappat.

Tamatumunnga uiggiutitut inatsisip oqaasertaanut ilanngunneqartariaqarpoq, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaqarfimik isumannaallisakkamik atuineq taamatuttaaq atorneqarsinnaasoq pinerluttulerinermut inatsimmi § 144 (kapitali 30) malillugu meeraq parnaarussivimmut inissinneqarnerminik aallartitsinerani nakkutigineqartussatut pineqaatissinneqarsimappat, meeraq 18-it inorlugit ukiulik pissutsit immikkut ittut nalaarneqarsimappata taamatut pineqaatissinneqarsinnaammat. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaqarfik isumannaallisagaq, meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut pinerluttulerinermut inatsimmi § 146 malillugu parnaarussivimmiittussanngorlugu pineqaatissinneqarsimasumut pissutsillu immikkut ittut nalaanneqarsimanerat pissutigalugit, tak. imm. 2, inissinneqartumut aammattaaq atorneqarsinnaanera ilanngunneqartariaqarpoq. Pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 32 naapertorlugu meeqqamut ikiuinissamik suliniuteqarnermik immikkut ittunik pineqaatissinneqarsimasumut, tamanna aamma atuutissaaq.

Tamanna tunngavigalugu Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 36, imm. 2, nr. 3-mi imatut allassimasoqartariaqartoq:

”Meeraq pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 30 malillugu parnaarussivimmiittussatut nakkutigineqartussatullu, pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 31 malillugu parnaarussivimmiittussatut imaluunniit pinerluttulerinermut inatsimmi kapitali 32 malillugu inuusuttunut pinerluuteqarsimasunut ikiuinissamik suliniuteqarnermik immikkut ittunik pineqaatissinneqarpoq.”

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 36, imm. 3-mut tunngatillugu maluginiarneqarpoq, meeqqap tigummineqarallarnissaanik eqqartuussivik aalajangersaasimappat, taava isumaginninnermut oqartussaasut piaarnerpaamik tigumminnikkallartussanik pissarsiniassasut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaqrarfirmut isumannaallisakkamut nuunneqarnissaata tungaanut. Meeqqap tigummineqarallarnissaanik aalajangiinnerminut peqatigitillugu eqqartuussiviup qaqtigoortumik aalajangiivigisarpaq tigumminneq Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup paaqqinnittarfiisa ilaanni pisinnaanera ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi immikkoortortaqrarfirmut isumannaallisakkamut nuunneqarnissaata tungaanut. Meeqqamik tigummineqarallartumik taamatut inissiineq naleqqutinngilaq aammalu qaqtigorluinnaq pisariaqarluni, meeqqammi inersimasut tigummineqartut pineqaatissinneqarsimasullu akornanniitsinneqartariaqaangillat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqaatigiissutaanni soorlu aamma allassimasutut. Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik taamaattumik isumaqarpoq, isumaginninnermut pisortaqrarfirmesut ajornartoormi iliuusissanik pilersarusiortariaqartut, eqqartuussinnermut tapiliullugu meeqqap angerlarsimaffimmi isumannaallisakkami tigumminnarneqarsinnaanera ajornarsisimassagaluarpas, pinngitsoortinniartariaqaraluarpat meeqqat sivikikkaluamilluunniit paarnaarussivimmi tigummineqarnissaat. Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup ataani parnaarussiviit ilaannut meeraq tigummineqartussaasimappat, tamanna sapinngisamik sivikinnerpaamik tamatigut pisariaqarpoq aammalu kommunemi isumaginninnermut oqartussaneersunit isumaginninnermik suliaqartunit sukumiisumik nakkutigineqartariaqarluni.

Akissut: Isumaginninnermut oqartussat meeqqamut naammaginartumik inissiigallarfiissamik pissarsissapput. § 36, imm. 3 naapertorlugu isumaginninnermut oqartussat suliaassaminnik naammassinninnissamik periarfissaat politiinik suleqateqarnissamut atavoq aammalu ima sisusitsigisariaqarluni, soorlu eqqartuussinissamik piareersaanermut imaluunniit inunnik isumaginnittoqarfiit suleqatigalugit meeqqap illoqarfirmut allamut timmisartumik angalaqatiginninnissamik pilersarusiornermut.

Isumaginninnermut oqartussat tassani tassaapput najukkami inunnik isumaginnittoqarfik aammalu naalackersuisoqarfik. Naalackersuisoqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiutimini inissamik ikiuuttartussaassaaq imaluunniit najukkani oqartussaasunik ikiuisussaallunilu ilitersuisussaalluni.

Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup naggataatigut Sisimiuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut sulisunik piginnaaneqarluartunik ilinniarsimasunillu pissarsiniarnermut tunngatillugu isumakuluuteqarneq tapersorsorpaq. Isumaginnittoqarfiup isumaa malillugu, paaqqinnittarfimmi sulisut inunnik taamatut ittunik paaqqinnittarfimmi immikkoortortamut ammasumut pingaarnerpaamilli immikkoortortaqrarfirmut matoqqasumut inissinneqartunik suliaqarsinnaanermut ilinniarsimasuunissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Meeqqanik tigusarineqarsimasunik, tigummigallarneqartunik imaluunniit Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfiup paasinninnera malillugu, eqqartuunneqarsimasunik, taava pingaaruteqarluin-

narpoq sulisut inunnik taamatut inissinneqartunik sakkortuumik qisuariarsinnaasunut killis-samillu ujaasisunut suliaqarsinnaanermut naleqqussarluarsimanissaat.

Akissut: Suliaqarfiit akimorlugit atorfilittanik suleqatigiissitaliortoqarnissaa naatsorsuutigi-neqarpoq, taakku ukunanngaanneersuussapput, politiit, pinerluuteqarsimasunik isumaginnit-toqarfik aammalu naalakkersuisoqarfik, taakkulu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni immik-koortortaqarfinnut isumannaallisakkanut il.il. nalunaarutissaq suliarissavaat. Suleqatigiissi-tap taamatutaaq immikkoortortaqarfinni isumannaallisakkani pissutsit nalinginnaasumik su-liaqarfigissavai, tassunga immikkut ittumik ilanngullugu Isikkivimmi pissutsit.

11) Kommune Kujalleq

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Aallaqqaammut Inunnik Isumaginnittoqarfimmit maluginiarneqarpoq, inatsisissatut siun-nersuummut siullermeerutaasumik tusarniaassutaasumut akissutit ilanngussat qallunaatuinnaq naqitaasunik 125-nik quppernertaqarnerat. Tamanna tunngavigalugu isumaginnittoqarfiup su-leriaaseq tulluurtuutinnigilaa, inatsisissatut siunnersuutip allaqqaarnera suliariuminaammat akissuteqaatit taama amerlatigisut akulerunneqarsimatillugit. Tamanna tunngavigalugu sap. ak. pingasunik periarfissiilluni tusarniaasitsineq sivikiginartinneqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Allaffissornikkut Aqutsisoqarfiup assigiinngitsunik ilisimasaqar-feqartunik suleqatigiissitaliorluni inatsisissamik suliareqqiinissamik inassuteqaat uterfi-geqqippaa, inatsisissamik nutaamik siunnersuusiortussanik, qulakkeerumallugu inatsisissami taama pingaaruteqartigisumi attuumassuteqartut tamakkerlutik ilaatinneqarnissaat anin-gaasaqarneq, aqutsiveqarfiit, inatsisilerineq, isumaginninnikkullu sullissinermut tunngasut meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq eqqarsaatigalugu. Inunnik Isumaginnittoqarfiup tul-luurtuutinnigilaa inatsisissatut siunnersuutip taama pingaaruteqartigisup immikkuualuttortaasa ilusilersorneqarneratalu sullissiviit akornanni suliarineqarnissaat, tamakku politikikkikut isummersorfigineqartariaqaraluartamata.

Allaffissornikkut Aqutsisoqarfimmit suli isumaqarfigineqartuarpoq inatsisissatut siun-nersuummi- inatsisissatut siunnersuutip akisussaaffia akisussaaffiillu agguataarneri ersarlut-tut, tassani pingaarnertut eqqarsaatigalugu inatsisitigut nakkutilliisuutitassanik siun-nersuisuutitassanillu akisussaaffiliinissaq.

Ilanngullugu Inunnik Isumaginnittoqarfiup ernummatigisani saqqummiuteqqippaa, tassa inatsisissatut siunnersuummi amigaatiginarmat inatsisissatut siunnersuutip ileqqoreqqusanut allanut nalimmassarneqarsinnaanera, soorlu inatsisitigut ingerlatsinermut tunngasunut nalin-ginnaasunut, inuit qarasaasiakkut nalunaarsugaalernissaannut inatsisissatut pilersaarut kiisalu isumaginninnikkut aqutsiveqarnikkut inatsisissaq.

Inunnik Isumaginnittoqarfimmit kingumut eqqaasitsissutigineqarpoq kommuninit illoqarfiit pingaarnersaata avataaniittunit ajornartorsiutigineqartuortoq, tassalu sulisussarsiortarneq- sulisooreersunillu piginnaassutsimikkut suliassanut naleqquttunik tigungminniinnarniartarnerup ajornartorsiutaanera, innuttaasunik sullissiviit allaffissornikkut ingerlatsivittut sullissiviuneru- lersikkiartuinnarnerisigut suliakkersuinerujartuinnarnerullu tamanna aaqqiissuteqarfiginavi- anngimmagu. Akerlianilli innuttaasunik sullissinerup ajorseriaatigiinnarsinnaammagu.

Taamaattumik kommunini suliassat annertusiartuaartinneqarnerannut naapertuuttumik, su- lisussanik pisariaqartitanik atorfinitsitsisarnissaq sulisooreersunillu pikkorissartitsisarnissaq ataqatigiitsinneqartariaqarput. Kommunip suliassanik annertunerulersitsinissami pisariaqar- poq avaqqunneqarsinnaananilu suliakkiinerup akisussaaffiullu ataqatigiitsinneqarnissaat, kommunip pisariaqartitaanik atorfinitsitsinikkut sulisooreersullu piginnaanngorsaaavigeqqin- nerisigut.

Allaffissornikkut Aqutsisoqarfiup tikkuaavigeqqippaa inatsisissatut siunnersuummi kommunit aningaasartuutigisassaattut missingersuutigineqartut takorluugaannaavallaartut kommunini assigiinngissutaasut tunngavilersuutiginaqit.

Kiisalu annertuumik ajornartorsiutaasutut tikkuarneqarpoq, Naalakkersuisut Inatsisartunut pisinnaatitaaffinnik piunasaqaateqartarnerat, piunasaqaatit qanoq atorneqarnissaat Inatsisar- tunut nassuiaatiginagu. Inatsisinik atuisut tatigisinnaasariaqarpaat, inatsisit malitsigisartagaal- lu Nalunaarutit Inatsisartut politikikkut anguniagaannik tunuliaqutaqartuuneri.

Akissut: Naliliineq aalajangiusimaneqarpoq, tassalu inatsisissatut siunnersuut innuttaasunut tusarniaanermi siullermi aappaanilu akissuterpasuit naleqqussaaticigereerlugit maanna oqaasertamigut imarisamigullu suliarilluagaanerulersimammat.

Tulliuttuni malinnaavigineqassapput Inunnik Isumaginnittoqarfimmit inatsisissatut siun- nersuutip tusarniaassutiginerani akissuteqaataasut allannguuteqarfigereerlugit isikkoriligaanut oqaaseqaatigineqartut:

Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatit nalinginnaasut

Haager-meeqqat sernissugaanissaannut ataatsimiitsitaliaq:

Suli inassutigiumaneqarpoq, isumaqatigiissutip ullulerneqarnerata ersarissarneqarnissaa, isu- maqatigiissut sorleq pineqarnerisigut qularutigisariaarullugu.

Akissut: Oqaasertatigut aaqqiineq isumagineqareerpoq

Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat:

Inunnik Isumaginnittoqarfiup isumaqataaffigaa Isumaqatigiissut tamakkerlugu inatsisissatut siunnersuummut ilanngutsinneqarsinnaanngitsigut. Sulili isumaqarpugut inatsisissami sorliit

Isumaqatigiissummeersuuneri ersarinnerusariaqartut. Pisortaqarfinni taakkuninnga atuisuni Isumaqatigiissut inatsisitigut pituttuisuuvoq, taamaakkamilu oqaasertamigut nalornisitsilersinnaalluni ima allaqqasoqaannassappat, Isumaqatigiissut "piffiit ilaanni" akulerunneqartassaaq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuutip siullermeertumik tusarniaasutigineqarneranut atatillugu akissutigisimasatsit, inatsisissatut siunnersuummi meeqqat pillugit isumaqatigiissutip inatsisiliartai tamakkerlugit ilanngussinnaasimanngilagut, inatsisissatut siunnersuusiami meeqqat inuusuttullu isumaginninnikkut sumiginnakkat sullinniarneqarmata. Inatsisissatut siunnersuutip anguniagarinngilaa meeqqat pillugit isumaqatigiissutip tamarmiusup inatsimmut akulerutsinnissaa, inatsisiliornikkulli anguniarneqarluni, inatsisaassasoq meeqqat pillugit isumaqatigiissutip ilaanik ilannguffiginnissimasoq.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut imm. 2.3, isumaginninnikkut misissuiartortitat suleriaasissaannut misissuisarnissaannullu maleruagassat ersarlupput:

Inunnik Isumaginnittoqarfimmit maluginiarneqarpoq, ingerlatsinermi maleruagassat nalinginnaasut isumaginninnikkut misissuiartortitat suliaassaallu imminnut akulerunneqarsimammata, inatsisitigut immikkut ersarilluinnartumik isiginiarneqarsimannikkuni, kiisalu kommunit akunnerminni sullisseriaaseqartarnerat sullisseriaatsimi maleruagassat amigaataaneriniq pisuteqarnaviannigmat. Kommunit nammineernerulerinisa nassatariinnarpaat, kommunit akunnerminni allaffissornikkut inatsisit iluini assigiinngitsumik sullisseriaaseqartarneri, allaffissornikkulli assigiimmik sullisseriaaseqarnissaaq, inatsisitigut allatut pisussaaffiliisoqarsimannippat, kommuninit ataasiakkaat iluminni aqqitassaattut piumasaqatigiinnarneqarsinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Tusarniaanermi siullermi oqaaseqaatinut akissuteqaammi allagarineqartutut naliliineq allannguuteqanngilaq, tassalu inatsisitigut ingerlatsinermut tunngasut sullisseriaatsimilu inatsisit ilanngunneqarnerisigulluunniit, isumaginninnikkut misissuiartortitat qanoq- qanorlu imaqartinneqartussamik suleriaaseqarnissaat sukumiisumik maleruagassaliorfigineqarsimanngilagut.

Imm. 3, aningaasaqarnikkut allaffissornikkulli innuttaasunut sunniutissai:

Inunnik Isumaginnittoqarfimmit pisortaqarfiup akissutaa paasiuminaatsinneqarpoq, tassalu kommunini assigiinngissutaasut saqqummiunneqartariaqartut ataatsimoortumik tapiissutillu isumaqatiginninniutigineqarnerini oqallisigineqarlutik. Kommunit kommuniminnut inatsisissatut siunnersuutip qanoq sunniuteqartiginissaata naliliiffiginissaanut tunngavissaat tassaasimassaaq, inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit kommunip aningaasaqarneranut immikkut periarfissiissuteqarnissaa.

Akissut: Tusaatissatut tigunneqanngilaq.

Qallunaatut taaguusersuutit nalinginnaasut pillugit.

Inatsisissatut siunnersuutip qallunaatut allanneqarnerani taaguusersuutitut atorneqarput oqaat-
sit "handleplaner" aamma "handlingsplaner. Siunnersuutigineqarpoq qallunaatut oqaaserta-
lersueriaaseq assigiissaarneqassasoq.

Akissut: Pineqartumut aalajangersimasumut tunngatinneqarput.

Inatsisip qulequtaa:

Aalajangiusimaneqarpoq, naleqquttuutinneqanngimmat, inatsit aalajangersakkanik allamut
tunngasunik, inatsisip qulequtaanut tunngassuteqanngitsunik imaqarmat. Periarfissaq tassaa-
sinnaavoq inatsit ima qulequtserneqarpat: Meeqqat ikiorserneqarnissaannut malitseqartitsisar-
nermullu Inatsisartut Inatsisaat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq.

§ 1, oqaaseq atorneqartoq "skal anvendes til":

Allaffissornikkut Aqutsiveqarfiup tusarniaanermi siullermi nassuiaatigisartik uteqqippaa
oqaaseq atorneqartoq tulluurtuutinneqanngitsoq, isumaqarfigineqarmat aalajangersakkami
naggatit aappaat ataasiinnaasariaqaraluartoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq.

§ 3, "eqeersimaartumik akuliunnikkullu":

Tusarniaanermut siullermut akissutit uteqqinneqarput: "Tupigusuutissaanngitsumik kommu-
ninut ajornassaaq ilaqutariinnik meerartalinnik tamanik annertusisamik misissuinissaq –
tamannami aamma Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummi artikel 8 naa-
pertorlugu nammineq inuunerup ilaqutariittullu inuunerup ataqqineqarnissaanik pisinnaati-
taaffeqarnermut tunngasup sinaakkutaasa iluanni ajornartinneqassaaq. Taamaattumik inatsisi-
tigut assigiinngisitaartumik kommunit meeqqanik ilaqutariinnillu meerartalinnik nakkutillii-
nerisa suliarineqarnissaat pisariaqartinneqarpoq."

Naalackersuisoqarfiup akissutaa: "Ilanngunneqanngilaq. Taamaakkaluartoq inatsisip
oqaasertai ersarissarneqarsimapput pitsaanerumillu ilusilersorneqarsimallutik. Innersuus-
sutigineqarpoq § 3, imm. 3-p nutaamik suliareqqinnera. Ilanngullugu innersuussutigineqarpoq
§ 7, imm. 2 aamma 3."

Naalackersuisoqarfiup akissutaa kommunip uparuaatigisaanut attuumassuteqanngillat.

*Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 3-mi aalajangiusimaneqarpoq kommunalbestyrelsip pisis-
saaffigaa, kommuneqarfimmik iluani meeqqat angajoqqaanngortussallu inuuniarnermikkut
atugarisaat ilisimaarissallugit. Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq kommunalbestyrelse pisis-
saasoq kommunemi nalinginnaasumik atugassarititaasunut, kiisalu aalajangersimasumik siu-
nertaqartumik meeqqanut inuusuttunullu immikkut ittumik tapersorsorneqarnissamik pisari-
aqartitsisunut ataqatigiitsisusussamik politikiliornissaminut. Assersuutit tassaasinnaap-
put, qanoq iliornikkut meeqqap ukiumini siullerni ineriartornermini atugarisai qanoq ilior-*

nikkut malinnaavigineqarsinnaanersut, imaluunniit meeqqanut immikkut tapersorsorneqar-nissamik pisariaqartitsisunut ulluunerani meeraaqqerivimmiittarnissamik neqeroorfiginnin-neq naammannersoq, imaluunniit sunngiffimmi- imaluunniit peqqissutsimik qularnaarinissa-mik neqeroorfiginnissalluni meeqqanut piginnaassutsimikkut annikitsumik piginnaasaqar-tunut.

§ 4.

Inunnik Isumaginnittoqarfimmit aalajangiusimaneqarpoq tusarniaaqaarnermi oqaaseqaatigisaq itisileriffigaluguli, erseqqissaanissaq pisariaqartinneqartoq, inatsit aamma atuunnersoq Kalaallit Nunaanni meeqqanut, meeqqap pisortaqarfitsigoortumik angerlasimaf-fippiaa sumiinnersoq nalornissutigineqartillugu. Naleqqunnerussasutut isumaliuti-geqquneqarpoq oqaaseq "bopæl" atornagu allamik atuisoqarpat, taanna inatsisitigut cpr- in-nuttaasullu allatorneqarfianni allassimasuunissamik tunngavigineqartarmat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq

§6.

Oqaaseq atorneqartoq ”forventes ikke” tulluurtuusorinangilaq. Inatsisiliortumut pisussaaffi-usinnaanngilaq suliaqarfiup ingerlanneqarneranut naatsorsuutigisaqarnissaq. Aalajangiinissaq ataatsimiinnissamut pilersaarutaareersumut utaqqissunneqarsinnaanersoq nalorninaatsumik al-lassimasariaqarpoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq allannguuteqarfigineqarluni § 6, imm. 1-imi.

§ 7, Akiliisitsiniarnermi oqartussat.

Aalajangiusimaneqarpoq, inatsisip oqaasertaanut ilanngunneqartariaqartoq, pinngitsaaliis-sutaasumik naammassineqartoq kommunimut pisinnaatitaaffittut tunniunneqarsimasoq imm. 2 aamma 3 malillugit, pisassammat eqqartuussisarnermut inatsisit §§ 597, imm. 3, tak. 632, imm. 2 tunngavigalugit. Tamatumunnga ilanngunneqassaaq, § 45 tunngavigalugu misissuine-rit ilimanarmat eqqartuussisarnermut inatsit § 630 malillugu naammassineqartarnissaat.

Aalajangersakkamut nassuiaatit inatsimmut tikkuussivinngillat, inatsisip kommunit akiliisitsi-niarnermi oqartussaq avaqqullugu pinngitsaaliissummik iliuuseqarsinnaatinngimmagit.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Naleqqussaaneq siullermik tusarniaassuteqareernerup kingornagut ilanngunneqarsimavoq, immikkoortullu siulliit marluk § 7 imm. 2-mut immikkut ittumik nassuiaatitaqartinneqarlutik annertusaavigineqarsimallutik.

§ 8, maannakkut § 9, nakkutilliinermi maleruagassat:

Allaffissornikkut Aqutsisoqarfik suli isumaqarpoq, ingerlatsinermut pisortaqarfiup nak-kutiginnittusaaanermullu pisortaqarfiup ataatsimoornerat paasiuminaatsoq, tamannalu erser-poq ulluklut unukkullu paaqqinnittarfinnik nakkutilliineq inatsisissatut siunnersuummi § 9,

imm. 4-mi anguniarneqarmat nakkutilliineq ingerlatsinermut pisortaqarfimmut attuumasuteqassanngitsaq.

Akissut: Nakkutilliisussaataasut naapeqatigisimavaat kommunalbestyrelsip aqutsineranut nakkutilliisussaataasut allaffissornikkullu aqutsisoqarfimmeersut kiisalu ulluklut unnukkullu nakkutilliiviit ingerlatsinermut nakkutilliisui. Nakkutilliisuutit kattuffeqarfinnut, aqutsisoqarfinnut suliffeqarnikkullu ulluklut unnukkullu nakkutilliiviit ingerlanneqarnerinut attuumassuteqanngillat.

Ilanngullugu aalajangiusimaneqarpoq § 9, imm. 1, isumaginninnermut aqutsinermut kattuffeqarnermullu Inatsisartut Peqqussutaannut § 1-imut ilaatinneqartariaqanngikkaluartoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq

§§ 9 aamma 10, maannaklut §§ 10 aamma 11 nakkutilliisussaataat pillugit:

Inatsisissatut siunnersuummut nassiunneqaqqaarsimasumut kommune imatut oqaaseqaateqarsimavoq:

"Inatsisinut nassuiaatit ajoraluartumik ersersinngilaat nakkutilliisuutitassat suliamikkut inuttullu atuuffissaminnut aamma nutaajusumut qanoq attuumassuteqarsinnaaneri §§ 12 - 14, "Qitiusumik siunnersuisarfik". Qularutigineqartariaqanngilaq nakkutilliisuutitassat suliamikkut inuttullu siunnersuiartortittakkanut attuumassuteqartuunnginnissaat. Ajornartorsiut pilertussaavoq aallartittagassat immikkoortut taakku marluusut naalackersuisoqarfiup ataatsip iluani atorfeqartuusimappata."

Naalackersuisoqarfik tusarniaassutinut ilanngussani ima akissuteqarsimavoq: "Ilanngunneqanngilaq. Maannakkuugallartoq sullissiviit taakku naalackersuisoqarfiup ataatsip iluani "immikkoortortatut" taaguuteqartinneqarput, sullissinermulli ajornartorsiutit tamanna isigineqanngilaq.

Allaffissornikkut Aqutsisoqarfiup tamanna paasiuminaatsippaa, tamanna inatsisitigut ingerlatsinermut ajornartorsiutinik pilersitsimmat, inatsimmimi nakkutilliisuutitassamik pilersitsisoqarmat, immikkoortortami nakkutigisaareersumi, qularnaarneqarsimangippallu immikkoortortami nakkutilliisussaataanerup suliassai allannguinnermut ilutigitillugu annikillisinneqarsimanersut kiisalu akulerussinnaatitaanerum attuumavallaarneq ajornartorsiutaalermoq, inatsisiliornikkut nakkutilliisuutitaq pilersinneqarpoq, naalackersuisoqarfimmilu inissinneqarluni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut ingerlatsinikkut akisussaasuusumi.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tusarniaanermut siullermut nassuiaatigineqartoq innersuustigineqarpoq.

Tusarniaanermut siullermut akissummini kommune ima ingerlaqqippoq: "Nakkutilliartortatut isumaginninnermik aqutsinermut inatsimmi §§ 7 a – 7 g-mut allassimasunut naleqqiullutik qanoq akuliussinnaanerat ersarinngilaq. Taamatuttaaq ersarinngilaq isumaginninnermik aqutsinermut inatsimmi §§-ini 7 a-miit 7 g-mut akuliussinnaanermut periarfissat aammalu maan-

nakkut inatsisissatut siunnersuummi §§-ini 9-miit 10-mut akuliussinnaanermut periarfissat pisuni kommunip suliamik ingerlatsinermik Qitiusumik Siunnersuisarfimmut sulias-sannngortitsiffiini qanoq aqunneqassanersut.”

Naalackersuisoqarfiup ilanngussaminut allappaa ”Akissut: Tulluarsarlugu ilanngunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissaavigineqarput pitsaanerusumillu ilusilersorneqarlutik. Inatsisissatut siunnersuut aaqqissuuteqqitaaq ”apeqqummut” tassunga tullu-artumik ”akissuteqartutut” nalilerneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi aaqqissuuteqqitamini takuneqarsinnaanngilaq, paasinanngitsutut allassimanerarneqartut qanoq aaqqinneqarsimanersut.

Akissut: Tusarniaanermut siullermut akissutinut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput, tassa-ni allassimammat inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai ersarissarneqarsimasut pitsaaner-usumillu ilusilersorneqarsimasut, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuut aaqqissuuteqqitaaq apeqqutinut tullu-artumik akissutut nalilerneqartoq.

Kommune tusarniaanermut akissummini ingerlaqqippoq: ”§ 10, imm. 1-imik pisariaqartitsi-neq paasiuminaappoq, aalajangersakkamimi pineqarpoq kinaassutsimik uppersaammik takutitsinikkut eqqartuussisullu aalajangigaanik peqanngikkaluarluni paasissutissanik tu-nineqarsinnaaneq. Oqartussaqaarfiit akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq sulianik suliarinninnermut inatsimmi malittarisassat malillugit pisarpoq, immaqalu 1. september 2016-imiit inunnik paasissutissanut inatsit tunngavigalugu aamma pisinnaalissalluni. Toqqaan-nartumik paasissutissanik tunniussineq qaqutigoortumik pisassaaq, qulaanilu malittarineqar-tussat aallaavigineqartuassapput.

Naalackersuisoqarfiup akissutaa: ”Ilanngunneqanngilaq. Inatsisit taakku marluk najoqqutari-neqarsinnaanermigut inatsisitut allatulli naleqartigipput. Inatsisit taakku marluk imminnut aporaaffeqassagaluarpata, pisortat ingerlatsiviini tamani inunnut paasissutissanik suliaqar-nermut inatsimmut nalinginnaasumut (inunnut paasissutissanut inatsit) naleqqiulluni, meeqqanik suliaqarnermut inatsit immikkut ittoq (inatsisissatut siunnersuut) pingaarnerutin-neqarluni atorneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuutip nakkutilliarortut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik takunnissinnaaneq pingaartinneruaa, kommunip paasissutissanik tamakkuninnga tigumminninnissaanik pisinnaatitaaffeqarneraniit.”

Inunnik isumaginnittoqarfiup kommunip oqaaseqaataanik naalackersuisoqarfik paatsuusima-sutut isumaqarfigaa, inatsisimmi ingerlatsinermut tunngasut nalinginnaasut aammalu inunnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarneranut aaqqissuussaananullu inatsisartut peqqussutaanni §§ 3-mi aamma 7e-mi ilaareemat paasissutissanik toqqaannartumik tunniussisinnaaneq. Aala-jangersagaq taamaalilluni pisariaqanngitsutut isikkoqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 10, imm. 2, nr. 2-p maannakkut oqaasertalerneqarneranut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, ”suliaq naammassisaq” imatut paasineqassasoq, tassa suliaq Isumaginninnermut Naammagit-taalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsimanngitsooq, kisianni ersernerluppoq in-

unnik isumaginnittoqarfiup aqunneqarneranut aaqqissuussaanerannullu §-p 7b, imm. 2-p tunn-
gatillugu aalajangersakkap qanoq paasineqarnissaa.

*Akissut: § 10, imm. 2, nr. 2-mi aalajangersakkami takuneqarsinnaanngilaq suliaq Isumagin-
ninnermut Naammagittaalliuuteqartarfirmut naammagittaalliuutigineqarsimannginnera.
Taaguut suliaq naammassisaq isumaqarpoq suliaq ingerlanngitsoq. Suliaq naammassi-
neqarsimasinnaavoq aalajangiivigineqarsimanermigut imaluunniit naammassineqarsimasin-
naalluni aalajangiivigineqanngitsutut toqqorneqarluni ingerlanneqarnanilu imaluunniit suli-
arineqarnermini iliuuseqarfigineqarsimanani.*

*Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit
Inatsisartut peqqussutaanni § 7 a-mi allassimavoq, kommunip pisussaaffimminik innuttaas-
ulluunniit pisinnaatitaaffinik annertuumik unioqqutitsisimagaangat kommunip isumaginnin-
nermut malittarisassanik atuinera Naalackersuisut atorunnaarsissinnaagaat. Inatsisartut
peqqussutaanni iliuuseqarnissanut periarfissat allattorsimapput, piffissallu ingerlanerani
aammalu peqqussutip imarisaani eqqartorneqartarlutik ilaatigut meeqqanik ikiorsiinnermut
inatsimmi piumasagaatinik isumaginnittoqarfiup naammassinninnginnera. Tamanna isu-
maqarpoq nakkutilliiartortartut sumiiffimmut orniguttassasut, tassanilu § 10-p atornissaa pe-
riarfissaqarfigisimassallugu pisumi tamanna siunertamut iluaqutaasussaasimassappat.*

Inatsisissatut siunnersuutip § 10, imm. 3-a, aammalu tassunga oqaaseqaatini paasiuminaassin-
naapput, ersarissumimmi allassimanngilaq sakkortusisamik nakkutilliinnermut atatillugu
naalakkiuteqarnissamut nammineertumik tunngavissaqartoqassanersoq. Taarsiullugu
eqqarsaatigineqarsinnaavoq oqaatsip ”sakkortusisamik nakkutilliinerup” atorunnaarnissaa,
taavalu naalakkiuteqarsinnaanermik periarfissaq kisiat naammagalugu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 11, imm. 2 allassimavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut akuersinissamut piumasagaatinik
kingorna aalajangersaanermik aalajangersakkatut. Isumaginnittoqarfiup nalilerpaa kingorna
malitassaliornerit taamatut ittut akuersissummik utertitsinissamut pisariaqartumik pi-
umasagaataasariaqarnersut. Ingerlatsinnermut malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit
kingorna pissutsinik pisoqarnerata kingunerisaanik utertitsisoqartanngitsoorunnangilaq aku-
ersissutaasimasumi piumasagaataasunik naammassinnissinnaajunnaanermik kinguneqartu-
nik, tassani pineqarsimappat utertitsinnermut pissutaasoq tassaasoq meeqqap atugarissaarnissaa
isumannaatsuunissaalu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq

§ 15, atermik taasinani nalunaarutiginninnermik misissuineq:
Kommune tusarniaanermut siullermut akissummini ima allappoq: ”Kommunip naammagi-
nartumik qanoq ililluni misissuisinnaanini takusinnaanngilaa paasissutissanik nalunaarutigin-

nittup kinaassusaa ilisimanagu imaluunniit allamik pissuteqartumik nakkutigineqarsinnaanngippat. Nalunaaruteqartup kinaassusaa ilisimangisaq tunngavigalugu misissuineq illuatungerisamik tusarniaasussaansamut tunngavigineqarsinnaassanngilaq.”

Naalackersuisoqarfik tassunga ima akissuteqarpoq: ”Ilanngunneqanngilaq. Misissuinissami sammineqartussaq tassaavoq meeraq nalunaarutigineqartoq aammalu soorunami meeqqap avatangiisaa/isumassorneqarfigisaa qaninneq, nalunaarutiginnittullu kinaassusaanik ilisimaninnginneq nalunaaruteqarnerup misissorneqanngitsoorneranut tamanna pissutaasariaqanngilaq.”

Inunnik isumaginnittoqarfiup oqaaseqaatini siulliit aalajangiusimavai, erseqqissarpaalu nalunaaruteqartup kinaassusaata ilisimaneqannginnera pissutiginnarlugu nalunaarutiginninnermik misissuinngitsoortoqartariaqannginnera paasisinnaallugu. Isumaginnittoqarfiup ilimagisnaasaa tassaavoq meeqqap angajoqqaavi eqqarsaatigalugit artorsaatigineqarsinnaasumik naammattumik tunngavissaqannginneq pissutigalugu aalajangiisoqarsinnaaneramik pisoqarsinnaanera, pingaartumik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissaq pillugu aalajangernermut tunngaviusoq kinaaneranik ilisimaneqanngitsumit nalunaaruteqarneq kisiat tunngavimusimappat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Misissuinissami sammineqartussaq tassaavoq meeraq nalunaarutigineqartoq aammalu soorunami meeqqap avatangiisaa/isumassorneqarfigisaa qaninneq, nalunaarutiginnittullu kinaassusaanik ilisimaninnginneq nalunaaruteqarnerup misissorneqanngitsoorneranut tamanna pissutaasariaqanngilaq. Misissuineq tamatuma kingorna isummerfiusariaqarpoq alloriarnernik allanik sunik suliami ingerlatitseqqittoqassanersoq.

§16, nalunaaruteqartussaataaneq sakkortunerusoq:

Isumaginnittoqarfiup Naalackersuisoqarfiup akissutaa tusaatissatut tiguaa, eqqaasitsissutigaluguli kommunip inatsisissatut siunnersuummut siullermut oqaaseqaatai aallaaveqarmata inunnit pisortaqaarfinni sulisuusunit nalunaarutaasut, tunngavimmikkut inummit namminermit nalunaarutigineqarneq ajormata oqartussaasumiilli.

Kapitali 7-imut aamma § 21, ”ikiorsiinissamik suliniuteqarnerit”, neqeroorutit pinngitsaaliisutilluunniit?

Naalackersuisoqarfiup ilanngussami allappaa, ”Inatsisissatut siunnersuummi neqeroorutigineqartut pisussaaffittut tiguneqartussaanninnerat, ataasiakkaartunullu tiguneqarnissaminnut pisinnaatitaaffiunerattut paasineqassapput. Neqeroorutigineqartoq taamaalilluni itigartitsisutigineqarsinnaavoq, inatsisissatut siunnersuummi ajunnginnerusussaq eqqarsaatigalugu allatut allassimasoqarsimannngippat, soorlumi ass. § 28-mi nutaami angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissap sumi pisinnaaneramik allassimasoqalersoq.”

Ikiorsiinernut sullissinermik neqerooruteqarpalaartumik nipilinnut oqaasertaliussamut ”suliniuteqarnernut” allamik oqaasertaliisoqartariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§22, massakut § 43:

Kommune tusarniaanermut siullermut akissummini allappoq: ”Inatsisissamut oqaaseqaatini paasinarsarneqartariaqarpoq, meeqqanik oqaloqateqarnerit inatsisit ingerlatsinermut tunngasut naapertorlugit qanoq ingerlanneqassanersut, tassani pineqarput sulianik suliarinninnermut inatsimmi § 8 illuatungerisamik saqqummiussineq aammalu illuatungerisamik tusarniaanermut malittarisassat.”

Naalackersuisoqarfik ilanngussami ima allappoq: ”Akissut: Ilanngunneqanngilaq. § 43, imm. 4-mi nutaami piginnaatitaanermut aalajangersakkamut tunngatillugu Naalackersuisut meeqqamik oqaloqateqarnermut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.”

Isumaginnittoqarfiup aalajangiusimavaa, meeqqanik ikiorsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu piginnaatitsinermi Naalackersuisut suliamik suliarinninnermut inatsimmi malittasanik saneqqutsisinnaanngitsut.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq, inatsimmili oqaaseqaatinilu aaqqiissuteqarnermik kinguneqarnani.

Kommune allalluni ingerlaqqippoq: ”Imm. 3-mut oqaaseqaatini immikkoortumi kingullermi allassimavoq, oqaloqatigiinnissaq pisimangippat suliami tamanna tunngavilersorneqassasoq. Nalinginnaasumik allattuisussaaitaanermik annertusisitsineq pineqarsimassappat piumasaqaat inatsisip oqaasertaanut ilanngullugu allanneqartariaqarpoq.

Naalackersuisoqarfik tamatumunnga allappoq: ”Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisip oqaasertaani naatsorsuutigineqartut akerlianik pisoqarsimanissaa naliliiffigineqarpoq, tassa meeqqamik oqaloqateqartoqareersimanissaa naatsorsuutigineqarluni. Inatsisissatut siunnersuutip oqaasertai aammattaaq ersarissarneqarlutillu pitsaanagerusunik aaqqiissuunneqarput.” Inatsisissamut oqaaseqaatini allattuisussaaitaanermut malittarisassat nalinginnaasut sanioqqunneqarsinnaanngortinneqarsinnaanngillat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§24, massakut § 47:

Paasiuminartuunissaat eqqarsaatigalugu imm. 1 aamma imm. 2 ataatsimoortinneqarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Assersuutigalugu imatut allassimasoqarsinnaavoq: ”Kommunalbestyrelsip iliuusissanut pilersaarut ikinnerpaamik ukiumut ataasiarluni misissoqqittassavaa aammalu ima akulikitsigissallutik, iliuusissanut pilersaarummut attuumassuteqartunik meeqqap atugaani allanngortoqarnerit tamaasa.”

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

Angajoqqaat akisussaaffeqarnerat aamma meeqqat akisussaaffeqarnerat pillugit malittarisassat nutaat, §§ 24 aamma 25:

Angajoqqaat meeqqalluunniit oqaloqatigiinnissamut aggersarneqarfimminnut takkutinniginerannut kinguneqartitsisinnaaneq ersarluppoq. Innuttaasut taakkuugajuttarput kommunimik oqaloqateqarnissamik qanoq ittumik aalajangiisuusartut, innuttaasorlu assersuutigalugu allakatigut e-mailikkulluunniit attaveqateqarnissaq kissaatigippagu, periarfissap tamatuma akornusernissaa inatsisini ersarissumik tunngavissalernerqartariaqarpoq.

Kommunip oqaloqateqartoqannginnerani imaluunniit angajoqqaanik allatut attaveqateqannginnermi qanoq ililluni angajoqqaatut oqartussaassusillip angajoqqaatut akisussaaffimminik naammassinninnginneranik paasisaqarsinnaanera eqqarsaatigalugu, § 24, imm. 1 nangaanartorta qarpassippoq.

Imm. 2, nr. 4 ajornakusoorsinnaavoq, kommunimummi uppernarsaataasinnaammat kommunimik suleqateqarumanginneq angajoqqaatut akisussaassuseqanngitsutut pissusilersornerusoq pissutsinullu allanut tunngatinneqarsinnaanngitsoq. Innuttaasut, inuunerminnut kommunimik akuliutsitsiumanngitsut akisussaassutsiminnik naammassinnittutut imminnut isumaqarfigigunik, suliamik suliarinninnermut peqataanissamut pisussaaffeqanngillat. Taamaattumik suliamik suliarinninnermut angajoqqaat peqataanissaannik piumasaqarnerup piviusunnigortineqannginnerani, meeqqap ajornartorsiuteqarneranut angajoqqaat aaqqiivigisariaqagaannut uppernarsaatissaqartariaqarpoq.

§ 24, imm. 3 aamma § 25, imm. 3 naleqquttutut isumaqarfiginangillat, piumasaqarfigineqarnermik naammassinninnginnermut inatsisitigut kinguneqartitsinissaq allassimangippat.

Akissut: §§-ini 24-mi aamma 25-mi aalajangersakkat, meeqqat angajoqqaavisalu pisinnaati-taaffiisa inatsisini aalajangersakkanut ilanngunneqarnerinut, ataqatigiittutut isigineqassap-put. Pisinnaatitaaffeqarnerit assigaat akisussaaffeqarnerneq, tamannalu aamma atuuppoq meeqqat ukioqqortussusaat inerisimassusaallu eqqarsaatigalugit. Meeqqap akisussaaffeqar-nera § 25 aallaavigalugu meeqqamut oqaatigineqarsinnaassaaq. Soorlumi aamma angajoq-qaat akisussaaffeqarnerat § 24-mi oqaatigineqarsinnaassasoq.

Meeraq angajoqqaalluunniit akisussaaffeqarnerminnik tiguisinnaanngippata tigusi-umangippataluunniit meeqqap atugaanut ajornartorsiutaanulluunniit angajoqqaanik oqaloqateqartariaqalernermit tunngaviusunut § 24 naapertorlugu angajoqqaanik oqaloqatiginninnermik imaluunniit § 25 naapertorlugu meeqqamik oqaloqatiginninnermik kinguneqartitsisut suliarineqassapput § 46 naapertorlugu iliuusissanut pilersaarusiornikkut, tassanilu isummerfigineqassaaq meeraq qanoq iliorluni pitsaanerpaamik ikiorneqassanersoq.

§ 27, massakkut § 42:

Aalajangersakkap ersarissarneqarnerunissaa suli inassutigineqarpoq, taamaalilluni ersarissu-mik allassimassammat kommunip suliniuteqareernermi malinnaanissaa, nalilersuilluarnerup kingorna 23-nik ukioqalernerup tungaanut sivitsorneqarsinnaanngorlugu.

Akissut: Aalajangersagaq maannakkutut isikkoqarluni ersarilluartutut nalilerneqarpoq.

§28, massakkut § 21 aamma § 44:

Ilaqutariit isumasioqatigiinnerat:

Kommunip tusarniaanermut akissumminik allappaa: ”Oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq ilaqtariit isumasioqatigiinnerat inissiinerup pisinnaanerata erseqqissisinneqarneranut ator-neqarsinnaasutut ilaasoq. Ilaqtariit isumasioqatigiinnerat ikiuinerup neqeroornertut isumaqarnarnera pitsaavallaanngilaq. Inatsisitigut isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu eqqarsarnartoqarpoq ikiuinerup neqeroornertut isikkullip, pinngitsaaliilluni akuliunneq pil-lugu suliamut paasissutissiinerup ilaatut atorneqarnissaa, neqeroorummik tassanga akuersisussaq siunertamik tamatumangga tamakkiisumik ilisimatinneqareersimangippat.” Naalackersuisoqarfik allappoq: ”Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ilaqtariit isumasioqatigiinnerannut peqatigiilluni ataatsimoorussamik aammalu tamanit iluarinarnerusumik aaqqiissutisarsineq nukittoqutit ilaattut tamannarpiaq nalilerneqarpoq, tamannami aamma ilaqtariinni soqutiginnilersitsinermik oqaloqatigiissutiginninnermillu nukittorsaanermik pilersitsiffiusarmat.”

Kommunip ernummateqarnera naalackersuisoqarfiup akissutaata isummerfiginngikkaa Isumaginnoqarfik isumaqarpoq, tassami eqqartuussinermi tunngavigineqartarmat innuttaasumut artornartorsiortitsisinnaasumut aalajangiinissamut piareersaanermut innuttaasup peqataanissaanik piumaffigineqarsinnaannginnera.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ilaqtariit isumasioqatigiinnerannut peqatigiilluni ataatsimoorussamik aammalu tamanit iluarinarnerusumik aaqqiissutisarsineq nukittoqutit ilaattut suli nalilerneqarpoq, tamannami aamma ilaqtariinni soqutiginnilersitsinermik oqaloqatigiissutiginninnermillu nukittorsaanermik pilersitsiffiusarmat. Ilaqtariit isumalioqatigiinnerata meeqqamut ajunnginnerpaamik § 27 malillugu iliuuseqarfiginninneq kingunerisinnaavaa. Ilaqtariit isumasioqatigiinnerat § 28 malillugu iliuuseqarfiginninertut atorneqarsinnaasorinangilaq, tassani meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarmat angajoqqaatut oqartussaassusilik akuersiteqqaarnagu.

Allatut ikiuineq:

Allaffissormikkut aqutsiveqarfiup suli ersarinngitsutut isigaa ineqarnermut akiliutinut aningaasatigut tapiissuteqartarnerup qanoq aqunneqarnissaa, tassa ineqarnermut tapiissutinut pisortallu ikiorsiissutaannut malittarisassat eqqarsaatigalugit.

Aammattaaq maluginiarneqarpoq, ilaqtariit meerartallit piffissamut aalajangersimasumut akiliutigisartagaat namminneq illuutiminnik akiitsunik akiliisinnajumalluni tuniniaasari-aqalerneq pinngitsoortinniarlugu aalajangersakkap qanoq atorneqarsinnaanerata ersarlunna. Suli ersarluppoq ikiuinerit allatut ittut pillugit imm. 6 imm. 4-mi nr. 4-mut naleqqiulluni qanoq aqunneqassanersoq, taannami akuersinertaqqaanngitsumik allatut ikiuinerup ammassimmat.

Akissut: Imm. 6-imut oqaaseqaatit takutippaat kommunalbestyrelsip imm. 4-mi allatorneqartut saniatigut ikiuinissamik suliniuteqarnerit allatut ittut misilissinnaagai. Aalajangersakkami taamaalilluni ikiuinissamik suliniuteqarnerit allatut ittunik ajornartorsiutaasumut aalajangersimasumut aaqqiissuunneqarsimasunik najukkani aaqqiissuteqarsinnaaneramik misiliisoqarsinnaaneranillu ammassisoqarpoq.

§29, massakkut § 44:

Kommunip meeqqanik illersuisuusut pikkorissartinneqarnissaasa qanoq neqeroorutigineqartarnissaat pillugu ersarinnerusumik paasissutissiisoqartarnissaanik kissaateqarnera, Naalakkersuisoqarfiup ilanngukkumasimanngilaa.

Allaffissornikkut aqutsiveqarfiup maannakkut maluginiarpa, pikkorissartitsinerit taamatut ittut Kalaallit Nunaata avataani taamaallaat ingerlanneqartussatut neqeroorutigineqarsimappata, meeqqanik illersuisuusartut piukkunnartut ilinniartinneqarnerannut aningaasartuutit kommuninik artukkeerujussuartaassaasut kommunit aningaasartuummik akiliisussaassappata Taamaassimappat kommunit tamanna sillimmartaarfigisariaqarpaat, ataatsimoortumik tapiisutillu imaluunniit aningaasanut inatsimmi akuersissutit immikkut ittut allat aqqutigalugit taakkununga taarsiissutissanik piunasaqarsinnaassallutik.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq oqaaseqaatinullu nalinginnaasunut ilanngunneqarput.

Kommune tusarniaanermut akissummini aammattaaq innersuussutiginnippoq aalajangersakkanut oqaaseqaatini allassimasumut, tassalu kommuni aallaavittut akuersariaqaraat meeqqap meeqqamut illersuisuusumik allamilluunniit toqqissisimaffigisaanik peqataatitaqarsinnaanera. Tassani sulianik suliarinninnermut inatsisip § 8, imm. 2-p kingunerisaanik illuatungerisamik saqqummiussisinnaanermut killiliisunik saneqqutsisinnaaneq eqqarsaatigineqarpat, tamanna inatsisip oqaasertaanut namminermut ilanngunneqartariaqarpoq.

Naalakkersuisoqarfik akivoq: ”Akissut: Ilangunneqanngilaq. Taamatut eqqarsaatigineqanngilaq, kommunimiilli eqqarsaatigineqarsinnaasutut eqqarsaataalluni.”

Allaffissornikkut aqutsiveqarfiup naalakkersuisoqarfiup akissutaa paasisinnaanngilaa, ingerlatsinermummi oqartussaaffeqarfiup sulianik suliarinninnermut inatsisip malitsigisaanik pisinnaatitaaffiit minnerpaaffissaasa qanorluunniit naliliiffigineqarsinnaanerat killilersuiffigisinnaanngimmagit.

Akissut: Ilangunneqanngilaq Suliassat suliarneqartarnerat pillugu inatsisip § 8, imm. 2-anik sanioqqutsinissaq eqqarsaatigineqanngilaq.

Kommunip tusarniaanermut akissummut tulliullugu manna akissutigaa: ”Imm. 3-mut oqaaseqaatinut allanneqarpoq meeqqat inissinneqareersimasut inatsisip atuutilernerata kinguninngua meeqqamut illersuisulerneqassasut. Tamanna § 63-imi ikaarsaariarnermut malittarissatut ilanngunneqartariaqarpoq.”

Naalakkersuisoqarfik akivoq: ”Akissut: Ilangunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat, meeqqat tamanna siumorsinnaasassavaat, aamma tassunga oqaaseqaatit immikkut ittut, maanna § 44, imm. 3-tut inissisimalersut, taakkuninnga eqqaasitsinertut paasineqaannassapput pisortani oqartussaataasut inatsisip atuutilernerata kinguninngua iluaqutaasussamik suliarisariaqagaat.”

Isumaginnittoqarfiup naalakkersuisoqarfiup akissutaa paasivaa, ukuli ajornartorsiornartoqarput:

Naalackersuisut meeqqanut illersuisuusartunut ilinniarnissanut piumasaqaatinik taamatut it-tunik piginnaasatigulluunniit piumasaqaatinik allanik aalajangersaassappata inatsisip atuuti-lernerata nalaani naammaginartumik annertussuseqarlutik pigineqanngitsunik, taava kommu-ne assuarineqarsinnaanngilaq meeqqamut illersuisuusartoq inatsisip atulerneranut atatillugu toqqarneqarsinnaanngippat. Tulliatut taaneqassaaq meeqqanut illersuisuusartutut taaguut aatsaat atuutilissamat inatsisip atuutilernerani, naallu naalackersuisoqarfiup akissutaa naa-pertorlugu kommune meeqqanut illersuisuusartunik peqartitsinissamik inatsisip atuutilerera-ta "kinguinngua" pisussaaffimmik isumaginnittussaagaluartoq, tamanna naleqqussorinangi-laq, kommunit malittarisassanik nutaanik sungiussiniarnissaminnut piffissaqartariaqarmata.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat Såfremt lov-forslaget vedtages, vil børn kunne støtte ret på det, aamma tassunga oqaaseqaatit immikkut ittut, maanna § 44, imm. 3-tut inissisimalersut, taakkuninnga eqqaasitsinertut paasineqaan-nassapput pisortani oqartussaataasut inatsisip atuutilernerata kinguinngua iluaqutaasus-samik suliarisariaqagaat.

Kommunip tusarniaanermut akissumminut ima ilanngussaqarpoq: "Imm. 4-mut oqaaseqaati-nut meeqqanik illersuisuusartut pissusilersuutissaannut isumaliutit arlallit kommuninit misis-suiffigineqartariaqartut oqaatigineqarput. Malittarisassat taamatut ittut nalunaarummut ilanngunneqartarnissaat eqqortuunngilaq, misissuisussaataitanermi tamanna nalunaarutip toq-qaannartumik kingunerimmagu."

Naalackersuisoqarfiup ersarinnerusumik tunngavilersuinani kommunip kissaataa itigartippaa. Isumaginnittoqarfiup kommunip siornatigut oqaaseqaatigisai aalajangiusimavai aammalu meeqqanik illersuisuusartut qanoq inuuneqarnerat pillugu piumasaqaatit inatsimmut oqaaseqaatinut allaaserineqarsinnaannginnerat, tassungalu ilutigitillugu qanoq inuuneqarneq pillugu piumasaqaatit imarisaasa aalajangiunneqarneri Naalackersuisunit atorunnaarsin-neqarsinnaallutik.

Akissut: Tusarniaanermut akissutip aalajangersakkami immikkoortup nutaap ilanngunnera kinguneraa.

Kiisalu kommunip aalajangersakkamut oqaaseqaatinut tulliuttut oqaatigissavai: "Tamatuma saniatigut allanneqassaaq, meeqqamut illersuisup nipangiussisussaataasariaqarnera. Nipan-giussisussaataitanermik malittarissat aallaaveqarput sulianik suliarinninnermut inatsimmit aammalu pinerluttulerinnermut inatsimmit, taamaattumillu isumaginninnermut inatsimmi im-mikkut ittumi immikkoortitamik inatsisiliunneqartariaqarnani."

Naalackersuisoqarfik akivoq: "Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Oqaaseqaatit immikkut ittut kommunemi ingerlatsivimmik taakku pillugit eqqaasitsisariaqarneq pisariaqarpassippoq. Pingaartumik meeqqamut illersuisup pisortani atorfeqartuunissaa aammalu nipangiussisus-saataaneq il.il. pillugit sulianik suliarinninnermut inatsimmi aalajangersakkanik ilisi-masaqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanngimmata.

Taamaattumik inuk imminut paasisimasaqartittussaavoq nipangiussisussaataassallunilu.” Naalackersuisoqarfiup kommunip oqaaseqaataa paatsoorsimagunarpaa. Nipangiussisussaataanerup annertussusaa sulianik suliarinninnermut inatsimmi § 27, imm. 1-imik aallaaveqarpoq, tassanilu pineqarput isumaginnittoqarfimmi sulisut il.il. Isumaginnittoqarfiup avataaniit-tunut inunnut tunngatillugu nipangiussisussaataaneq atuutissaaq inatsimmi § 27, imm. 3 ma-lillugu. Allatut oqaatigalugu pingaaruteqarluinnarpoq meeqqanik illersuisartut isumaginnit-toqarfimmi sulisutut isigineqarsinnaanersut paasineqartariaqarpoq, nipangiussisussaataanerat inatsisit ingerlatsinnermut tunngassutillit ataanniinnersoq imaluunniit immikkut pi-umasaaqatigineqassanersoq aalajangersinnaajumallugu.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq

§ 33, massakkut § 51:

Kommunip tusarniaanermut akissutigisamini immikkut nalunaaqutserpaa oqaaseq "akueralugit" peqatigiiffiit qanoq isumaqartinneqarneris, tassami aalajangersagaq imarisa-mini imminut namminersortunut aallartitatut taasimammat.

Pisortaqaarfiup akissutaa: "Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq soorunami kommunit namminneq aalajangissagaat peqatigiiffiit kattuffiillu sorliit namminneq suleqatigiumanerlugit. Naatsorsuutigisariaqarpoq peqatigiiffik akuerisaasoq akuerisaanngit-suminnarnit ajornannginnerusumik namminersortuniit aningaasanik pissarsiniarnissaminut periarfissagissaarnerussasoq. Aalajangersakkap Naalackersuisut peqatigiiffinnik akuerinnin-nissamat periarfississavai, tamatumalu peqatigiiffiit imminnut nittarsaannissaannut pisortanit akuerisaasutut aningaasannanniarnissaannut periarfissagissaarnerulersissavai.

Kommunip OPP-mik suleqateqarnissaq isumassarsiatsialaasutut nalilerpaa aamma meeqqat inuusuttullu eqqarsaatigalugit, inatsisitigulli qularnaatsumik tunngavissaqarnissaq pi-umasaaqaataasariaqarpoq pisortatigoortumik isumaginninnikkut suliassat namminersortunut tunniunnialinnginnerini.

Allaffissormikkut Aqutsiveqarfiup inassutigaa inatsisitigut ersarissumik takussutissarsiuun-neqassasoq, suliassat suut namminersortunut suleqatiginnissutigineqarsinnaanersut aallartital-lu pingaarnertut qanoq suleriaaseqassanersut, ass. nipangiussisussaataaneramik piumasaaqa-teqarnissaq, aningaasalersuinissaq, sullissinnermi inatsimmut tunngasut il.il., namminersor-tunut suleqatigineqartussanut tunngatinneqartussat. Assersuutigalugu akueriuminaatsin-neqarsinnaavoq namminersortut suliffeqarfiutaanni pinngitsaaliissuteqarsinnaaneq suliner-minni atortariaqartassappassuk.

Akissut: Aalajangersakkakkut Naalackersuisut immikkoortortaqaarfik siunissami suleqatissatut pisariaqartinneqalersinnaasunut naleqqussarnissamat periarfissippaa. Inatsimmi namminer-sortut suliassamik kivitsinissaannut periarfissaqangaanngilaq. Assersuutigalugu nak-kutigisaasumik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit taamaallaat Naalackersuisunit imaluunniit kommunalbestyrelsimit kommunalbestyrelsinilluunniit ataatsimoorussisunit sanatinneqarsin-naapput tak. § 33 imm. 3.

§34, massakkt § 26:

Inunnik Isumaginnittoqarfimmiit inassutigeqqinneqarpoq, aalajangersagaq malillugu ikiorsiis-suteqartarnerup angajoqqaanngortussat akuersiseqqaanngikkaluarlugit pisinnaalernissaa, tamannalu inatsisip oqaasertaani allanneqarsimassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 37, nutaallu §§ 28 aamma 29:

§ 28-p nassuiaataani taamaallaat takuneqarsinnaavoq, nukinginnartumik inissiisoqarnerani aamma meeqqamik tusarniaasoqartassasoq. Naak inatsit meeqqap illersorneqarnissaanik siu-nertaqaraluartoq, angajoqqaat sullissinermik inatsisitigut akisussaaqataanermikkut qulakkee-rinniffigisaapput malitsinneqartariaqartunik. Tamatuma imaraa, angajoqqaanut akisus-saaqataasunut tusarniaaneq taamaallaat pinngitsoortinneqarsinnaammat, sullissinermi inatsisi-tigut akisussaaqataasunik tusarniaanissaq tamakkiisumik atunngitsoortinneqarsinnaappat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq, taamaattorli erngerluni inatsimmi nassuiaatiniluunniit allannguuteqartitsinani.

§ 40, massakkt § 30:

Siullermeerutaasumik tusarniaanermi nammineq angerlarsimaffigisami tigummigallar-neqarsinnaaneq pillugu kommune imatut oqaaseqaateqarpoq: "Naatsorsuutigineqarpat meeqqamut inuusuttumulluunniit iluaqutaassasoq nammineq angerlarsimaffigisamini pinn-gitsaaliissummik tigummigallarneqarnissaa, tamanna assersuutigalugu pisortatigoortumik sul-lississutitut minnerpaakkulluunniit inatsisip oqaasertaani allaqqasariaqarpoq, pisariaqarpallu inatsisip nassuiaatitaani itisileriffigineqartariaqarluni."

Naalackersuisoqarfik akissuteqarpoq: "Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Taamatut inissamik neqerooruteqarnissaq kommunalbestyrelsimit isumagineqassappat, tamatumunnga kommunip piunasaqaatai killiliussaalu tunngavigineqassapput, Naalackersuisut pisinnaatitsissummik maleruaqqusaliorsimanngippata inatsimmi nutaami § 30, imm. 5-imi."

Tamanna aalajangiusimaneqarpoq, Naalackersuisut immikkut ittumik pisinnaatitsissummik maleruaqqusassamik aalajangersaasinnaanngimmata, kommunimut aningaasartuutaasussamik pisussaaffiliisoqarsinnaanngimmat, inatsimmi sillimaffigereerneqarsimanngitsumik.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq, inissinissamut aningaasartuutissat siumoortumik kommunimut ataatsimoortumik tapiissutinut ilaatinneqareertarmata.

§ 41, massakkt § 31:

Allaffissornikkut Aqutsiveqarfiup suli qularnartutut nalileqqavaa, FN-ip meeqqanut tunngatil-lugu isumaqatigiissutaanut naapertuunnersoq, Naalackersuisut meeqqat pisariaqartitaannik Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaanngitsunik, Kalaallit Nunaata avataanut inissiinis-saq akueriumanngitsuassappassuk.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kalaallit Nunaata avataanut inissiinissamut piumasagaatitut tunngavissat pingasuupput. Meeqqap pisariaqartitai Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaasimassanngillat, Kalaallit Nunaanni inissiiviusinnaasunik periarfissaarutivissimassaaq, kiisalu Naalakkersuisut pineqartoq taannarpiaq Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsinnaasutut akuersissutigissavaat. Taama pisoqartillugu Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat naammassivaa.

§ 43, massakut § 33:

Allaffissornikkut Aqutsiveqarfiup suli erseqqissarneqaqquaa, imm. 5-imi akiliisitsinissamik aalajangersakkat sordiaat innersuussutigineqarnersut.

Akissut: Tusarniaanermi akissut erngerluni allannguisitsisimavoq § 33, imm. 5-imi.

§ 44, massakut § 34:

Suli ersarluppoq pineqartut suut akuersissutigineqannginnerini uppersaaseqqaagassaanersut, pineqartullu suut ingerlatsinermik isumaqatigiissuteqarnermi qulaajaqqaagassaanersut. Paasiniaalluaqqaarnissaaq avaqunneqarsinnaanngilaq, akuersissut utertinneqarsinnaammat inatsisitigut ingerlatsinermut tunngasut tunngavigalugit, isumaqatigiissulli illuatungeriit pi-umassutsiminnik isumaqatigiissutaannik tunngaveqartarluni, isumaqatigiissuteqarsimasunillu atorunnaarsinneqarsinnaalluni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Tassunga tunngatillugu nalunaarusiaq suliarineqarpoq.

§ 50, massakut § 41:

Suli qulaajaavigisassatut ujartorneqarpoq, suna inatsisitigut inernerissaneraa, Meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiitsitaliaq allatseqarfiata suliassaq ataatsimiitsitaliamut apuutinnigippagu, kiisalu kommune inissiivisorlu isumaqatigiinngippata?

Akissut: Aalajangersakkat allaaserineqarsimasut tunngavigalugit allatseqarfiup aalajanger-tarpaa suliassaq ataatsimiitsitaliamut ingerlateqqinneqassanersoq. Pisorta qarfimmu-alamut naammagittaalliummik ingerlatsinissamut periarfissaqanngilaq. Suliaq Ombudsmandimut naammagittaalliuutitut saqqummiunneqarsinnaavoq eqqartuussivimmulluunniit suliassanngortinneqarsinnaalluni.

§ 51, massakut § 50:

Inunnik isumaginnittoqarfik isumaqartuarpoq, inatsit sukateriffigineqartariaqartoq, ersarissisillugu akuersisitsineq taamaallaat pisassasoq, kommune nanertuutaasinnaasunik aalajangiinissaminik naatsorsuutigisaqaleraangat, tassa, akuersisitseqqaarnissamik piumasagaat sullis-sinissamut neqeroorummut attuumassuteqanngikkaangat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 53, massakkut § 52:

Tusarniaassummut siullermut akissuteqarluni kommune ima allappoq: "Ataatsimiitsitaliap uuma inatsisitigut ingerlatsinermut inissisimanagera qulaajaavigineqartariaqarpoq, ilanngullugu pisorta qarfiup namminersortup ataaniinnersoq pisorta qarfimmulluunniit allamut atanersoq, at-taveqaqatigiinnerlu qanoq inissisimanagersoq ataatsimiitsitaliap, allatseqarfiup naalak-kersuisoqarfiup nutaasumillu ilusilersukkat ukunaniittut akornanni §§ 10 aamma 12, ilanngullugu qanoq annertutigisumik pisortaasut sulisullu nammineernissamut pisinnaatitaaffeqar-nersut."

Naalakkersuisoqarfik akissuteqarpoq: "Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Ataatsimiitsitaliap si-visuumik atasimavoq ullumikkullu inissisimalluni meeqqanut inuusuttunullu ikiuisarnissamik peqqussummi ullumikkut atuuttumi. Atuuffia inatsisissatut siunnersuummi ingerlaqqissaaq, suleriaaserlu sukateriffigineqassalluni, allatseqarfimmiillu suliat qulaajaavigineqarsinnaasas-sallutik."

Ataatsimiitsitaliap si-visuumik atasimanagera immi aporfiususaanngikkaluarpoq, maannakkut atuuttumik inatsisitigut nakkutilliineq inatsisitigut ingerlatsinermi nalornissutinut ikiorsiisarnissamut oqilisaataalissamat, tamanna inatsisip maanna atuuttup periarfissarilersinnaam-magu.

Akissut: Meeqqat pillugit paasisimasalititut qitiusumik ataatsimiitsitaliap Naalakkersuisut ataanni ilisimasaqarluartunik inuttalersugaavoq, pinngitsaaliissummillu inissiinermut tunngasunik oqaaseqarsinnaallutik, kommunip inissiiviusimasullu angerlartitsinissaq pillugu isumaqatigiinngiffigisaanni.

§55, massakkut § 54:

Innersuussutigineqarmat siunnersuutigineqarsimasoq inatsisip qulequtaata annertusineqarnis-saa, tamatuma pisariaarutsissavaa imm. 1-ip imm. 2-llu ataannarnissaat.

Allaffissornikkut Aqutsiveqarfiup oqaaseqaat ilanngunneqarsimangitsoq uterfigeqqiinnassa-vaa:

"Imm. 4-mut tunngatillugu kommunip qulaajaavigeqquaa, ingerlatsinermut aningaasartuutis-sat sorliit atorlugit ingerlatsisoqassanersoq, aningaasalersorneqartussaatinneqarmat kommu-nimut atuinermut akiliutit atorlugit. Taamatut qulaajaaneq tunngavissaasariaqarpoq, killiler-niassagaanni aningaasartuutissat sorliit atuinermut akiliutinut atatinneqassanersut tak. § 56, imm. 4. Imaluunniit § 55, imm. 4 naleqqutinnginnerusoq siullermit § 56, imm. 4.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 56, massakkut § 55:

Kommunip maluginiarpaa, ineqartunut aningaasatigut ikiorsiissuteqarsinnaaneq, inatsisip oqaasertaani inissaqartinneqassasoq.

Inunnik Isumaginnittoqarfik isumaqarpoq § 55, imm. 6-imi oqaasertaliunneqarsimasoq naammaginangitsoq. Inatsisip oqaasertaani toqqaannartumik ersersinneqarsimasariaqaralu-

arpoq, pineqaatissiissutitut kaasarfimmiussiissutit atisassarsiutillu tunniutinngitsoorneqarsinnaanerat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq, isumaqarfigineqarmat oqaasertai aalajangersakkani ilanngunneqareersimasut.

§ 59, massakut § 58:

Innersuussutigeqqinneqarpoq, minnerpaamik nassuiaatini ilanngunneqarsimassasoq inatsisigut ingerlatsinermut tunngaviit naammagittaalliorsinnaanermut tunngasut qimanneqarnissaannik siunnerfeqartoqannginnera.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqanngilaq.